

— Chúng ta cứ vào xem hát, bác Xã ạ. Tôi nay Tây diễn thì chắc mình không phải lấy vé, vì họ được thành phố cho diễn không, không phải trả tiền rạp như các hội thiện Annam.

Lu'ong Nghi Bồ Thận

(Một thứ thuốc bổ thận: kiên tinh, cố khí hay nhất xứ này)

Ở thế kỷ thứ 20 này, về phần nam giới, trong số 100 người thì có đến 90 người có các bệnh ở Thận. Hoặc bởi « thụ bẩm liên thiên bất tức », hoặc bởi chiều lòng dục quá độ, hay không hiểu cách vệ sinh mà thành bệnh :

BAI THẬN — Mờ mắt, ù tai, rức đầu, rụng tóc, đau lưng, buồn môi chân tay, tiểu tiện vàng... Chỉ dùng 1, 2 hộp thuốc « Lu'ong nghi bồ thận » số 20 của Lê huy Phách, khỏi hết các bệnh, người khỏe mạnh hơn lên, tốt cho đường sinh dục.

MỘNG TINH — Nằm ngủ tưởng như mình giao hợp với đàn bà mà tỉnh khi xuất ra, bởi thận yếu không cố được tinh khí, dùng 3 hộp thuốc « Lu'ong nghi bồ thận » số 20 bổ thận, cố khí, khỏi hẳn bệnh mộng tinh.

DI TINH — Không cứ lúc nào mà tưởng đến tình dục thì tinh khí đều liết ra, bởi tâm hỏa đa nhiệt mà sinh bệnh. Dùng « Lu'ong nghi bồ thận » số 20 kèm với Chuyên Trị Bồ Tâm số 23, bồi bổ tâm, thận, kiên tinh, cố khí, khỏi hẳn bệnh di tinh.

HOẠT TINH — Khi giao hợp tinh khí mau xuất quá, bởi ngũ tạng đều yếu mà thận tạng lại yếu hơn cả. dùng « Lu'ong nghi bồ thận », được kiên tinh, tăng sức khỏe, khỏi bệnh hoạt tinh, chắc chắn như vậy.

TINH KHÍ BẤT SẠ NHẬP TỬ CUNG — Tinh khí ra rì rì không

manh, nên hạt tinh không vào tử tử cung, nên người đàn bà không có thai được. Dùng « Lu'ong nghi bồ thận » được mọi điều như ý.

BỆNH LIỆT DƯƠNG — Gân đàn bà mà dương không cương, hoặc những người tuổi trẻ mà không thích tình dục (dương nuy)... đều dùng « Lu'ong nghi bồ thận » này, thận khí được sung túc, khỏi bệnh Liệt dương, bệnh Dương Nuy.

SAU KHI KHỎI BỆNH PHONG TÌNH — Bởi trong khi có bệnh dùng nhiều thứ thuốc công phạt hại cho thận khí, nên sinh ra đau lưng như bẻ, ù tai, chảy nước mắt, rụng tóc, đau môi thân thể, tiểu tiện vàng, có ít vẩn, quí đầu ướt... dùng « Lu'ong nghi bồ thận » bồi bổ thận khí, các bệnh khỏi hết.

Thuốc « Lu'ong nghi bồ thận » số 20 của Lê huy Phách, một thứ thuốc bổ thận bảo chế rất công phu, có vị phải làm phơi hàng tháng để lấy dương khí, có vị phải chôn xuống đất dùng 100 ngày để lấy thổ khí, và làm toàn bằng những vị thuốc hảo hạng, chữa cho thân được sinh khí, cố tinh... Hàng vạn vạn người dùng qua đều công nhận thuốc « Lu'ong nghi bồ thận » là một thứ thuốc bổ thận hay nhất ở xứ này. Có các bệnh ở Thận bất cứ mới, lâu, nặng, nhẹ, dùng thuốc « Lu'ong nghi bồ thận » số 20 của Lê huy Phách đều khỏi cả. Giá 1p.00 một hộp.

Thuốc Lậu, Giang Mai Lê huy Phách hay nhất — Khởi tuyệt nọc

Cứ nói đến Lê-Huy-Phách thì người ta nhớ ngay đến một nhà thuốc có nhiều môn thuốc lậu, giang-mai đại-lái. Lậu giang-mai bất cứ mới lâu, nặng nhẹ, dùng thuốc Lê-Huy-Phách đều mau khỏi cả !

LẬU MƠI MẮC : Bệnh Lậu mơi mắc tức buốt, dài rất, cường dương đau, ra mủ (có khi dài ra máu, nổi hạch nữa)... Dùng thuốc Lậu số 70, trăm người khỏi cả trăm, khỏi rất mau chóng. Giá 0p60.

LẬU KINH NIÊN : Hàng ngày ra mủ, tiểu tiện trong đục bất thường. hoặc những người phải đi phải lại 2, 3, lần... dùng « Lậu Mủ » số 10, khỏi hẳn bệnh Lậu kinh niên. Giá 0p50

GIANG MAI : Lở loét quí đầu, mọc mào gà, hoa khế, nổi hạch, lên

soài, phá lở khắp người, đau cương, giết thịt, rụng tóc, mơi, lâu, nặng, nhẹ... dùng thuốc giang-mai của Lê-Huy-Phách, khỏi hẳn bệnh giang-mai.

TUYỆT TRÙNG LẬU, GIANG-MAI : Lậu, giang-mai chưa tuyệt nọc ; tiểu tiện khi trong, khi vàng, có vẩn nhồi nhối ở đường tiểu tiện giết thịt, rụng tóc mờ mắt, ù tai, có mụn đỏ nổi thịt khắp người, và nhiều biến chứng khác nữa... Dùng Tuyệt Trùng số 12 (giá 0p80) kèm với « Bồ ngũ tạng » số 22 (1p.00) khỏi tuyệt nọc bệnh và bồi bổ thêm sức khỏe.

Nhà thuốc **LÊ HUY PHÁCH** N° 19 Boulevard Gia-long — Hanoi, Tonkin

TỔNG PHÁT HÀNH : M. TÔN THẤT XÙNG
119, Rue Gia-Long — Hue, ANNAM

BAZAR XUÂN NGA
181, Bd de la Somme — Saigon, COCHINCHINE

Khắp các tỉnh Bắc, Trung, Nam, Ai-Lao, Cao-mên đều có đại-lý thuốc Lê-huy-Phách

CIGARETTES JOB
IMPORTÉES D'ALGER
SOCIÉTÉ-JOB ALGER
MARQUE DÉPOSÉE

CIGARETTES JOB
SURINNES

Havane \$0.12
Xanh \$0.06

TUYÊN BUÔN TẠI XỨ AN-DE-RI

Chỉ bỏ ra 0³⁰ mua một vé

Tombola "Anh Sang"

sẽ có hy vọng trúng

MỘT TÒA NHÀ GẠCH

ở Hanoi, do hai kiến-trúc sư Luyện, Tiếp nghĩ kiêu, đáng giá non 3000 đồng, có sân vườn và các đồ đạc cần dùng và những lots có giá trị sau này :

1 xe nhà — 2 xe đạp đàn ông — 2 xe đạp đàn bà — 1 bộ salon — 1 bàn giấy — 1 tranh sơn của Lương xuân Nhị — 1 tranh sơn của Tô ngọc Vân — 1 đỉnh đồng — 5 bộ đồ trẻ — 10 đồng hồ — 5 bút máy, v. v...

VÉ CÓ BÁN TẠI ĐOÀN SỞ ANH SÁNG, CÁC HIỆU BUÔN LỚN, VÀ CÁC CÔNG TƯ SỞ

(Ở tỉnh xa xin gửi ngân phiếu cho « Đoàn Anh Sáng » 28 Richaud — Hanoi)

Vấn đề cần lao ở Đông-dương

CÁC ÔNG CAI

NÓI về vấn đề cần lao ở Đông-dương, ta không thể quên bàn đến một chế độ riêng cho dân lao động annam, chế độ cai.

Vì có gì mà chỗ nào có thợ thuyền là có cai? Người thường bảo rằng nguyên nhân ở sự «ngôn ngữ bất đồng» giữa người chủ thầu pháp và thợ thuyền người nam. Vì không hiểu nhau nên ở Á Đông cũng như ở Phi Châu, hai bên cần phải có người thông ngôn, làm môi giới: những người môi giới ấy, là bọn cai vậy. Người ta còn có thể bảo rằng bên Đông-dương chưa có sổ sinh tử giá thú phân minh, mà thợ thuyền thường là người tứ xứ đến, nên ông chủ thầu không biết từng người thợ một, đành ý lại vào một người môi giới, người cai.

Dấu sao, hiện giờ vấn đề «cai» đã trở nên một vấn đề gay go, vì cái chế độ «cai» đã sinh ra rất nhiều những tệ.

Tuy nói chung là cai, mà công việc mỗi lúc mỗi khác, trách nhiệm của người cai cũng theo công việc mà thay đổi.

Thường thường thì người cai nhận làm một việc gì nhất định, thí dụ xây tường nhà cho người chủ thầu, mượn thợ lấy đất làm và nhận của chủ thầu một ít tiền đưa trước, rồi đến lúc làm xong tính ra là bao nhiêu công thợ, và công của chính mình, lấy ở chủ thầu. Người cai ấy người ta thường gọi là cai thầu. Ta nên nhớ rằng cai thầu có khi là một người chủ thầu nhỏ nữa, thí dụ như lúc cai nhận làm một việc gì định giá trước là bao nhiêu, rồi thì cai tìm thợ, mua vật dụng, và đến lúc xong việc đòi tiền chủ thầu đã định giá, lỗ lãi bao nhiêu về phần mình.

Nhưng có khi cai chỉ là người đứng lên đi mộ thợ cho chủ để lấy tiếp công, có khi cai là người làm công chủ sai đi coi sóc công việc của thợ. Hai thứ cai này không có trách nhiệm riêng, bao giờ cũng chỉ là người thay

mặt chủ mà thôi.

Nhưng dấu là cai thầu, hay là cai thay mặt chủ đi mộ phu hay trông coi công việc của thợ, bọn «cai» phần đông — ta có thể nói là hầu hết — đều nghĩ đến lợi riêng của họ. Mà lợi riêng của họ là thế nào? Tìm cách lấy thật nhiều tiền của chủ và tìm cách ăn bớt tiền công của thợ, có thể thôi.

Cai thầu thì hay tính tiền công của thợ rất hạ, tuy họ tính số tiền công ấy với chủ rất cao; như thế họ không khó nhọc gì mà được hơi. Thường bọn cai thầu lại vay trước tiền của chủ, rồi đem tiền đi, không lấy đâu mà trả tiền công thợ nữa; thợ, lúc ấy thực là khổ cực, vì quay lại đòi cai, thì cai không có tiền, mà đòi chủ, thì chủ có thể nói là đã trả cai rồi. Có lẽ vì thấu rõ tình cảnh ấy nên đạo sắc lệnh năm 1936 mới có một vài điều lệ nói riêng về chế độ «cai». Theo sắc lệnh ấy, nếu những thợ thuyền làm cho cai thầu làm việc ngay ở xưởng thợ của chủ thầu, thì đến lúc cai thầu không có tiền trả lương thợ, thợ có quyền đòi thẳng chủ thầu; lúc ấy chủ thầu phải trả, dù đã đưa tiền cho cai đủ cả rồi cũng vậy, chủ thầu chỉ còn có quyền đòi lại tiền đã đưa cho cai, nhưng đó lại là một chuyện khác.

Muốn che trở thợ thuyền hơn nữa, một đạo nghị-dịnh của ông Toàn-quyền còn bắt các cai khai rõ tên tuổi của thợ làm cho mình, làm sổ sách phân minh về số tiền công trả cho thợ, và lại còn phải trả tiền công cho thợ trước mặt chủ hay người thay mặt cho chủ nữa. Tuy nhiên, ta thường thấy cai, vì dốt nát hay vì muốn che dấy sự thực, làm những quyển sổ nhem nhuốc, luộm thuộm đến nỗi không còn ai hiểu đầu cuối ra sao nữa!

Còn bọn cai mộ phu, thì họ tác tệ cũng rất nhiều. Thường là lúc về làng mộ thì nói một tắc đến trời, tá nơi làm ăn như một cảnh bồng

lai, khiến dân quê bùi tai theo họ. Thế rồi, cũng chẳng cần họ ốm yếu hay khỏe mạnh, cai cứ đếm cho đủ số đất đến chỗ làm, cho vay thợ lấy lãi nặng, ăn bèo sèo những số tiền để nuôi thợ và tiền lâu bề đưa thợ đến xưởng. Chính phủ cũng biết thế, nên ông Toàn-quyền Đông-Dương có ra một đạo nghị định nói rõ về nghề làm cai mộ phu, để tìm cách phạt bọn cai vô lương tâm. Muốn làm cai mộ phu cần phải khai rõ lý lịch và được chủ cho ủy quyền phân minh; nếu trong lúc làm việc xảy ra việc gì gian xảo thì không được làm nghề ấy nữa.

Bọn cai coi sóc công việc của thợ — phần đông lại chính là bọn cai đã mộ bọn thợ ấy — thì họ hay dọa nạt hay đánh đập, ức hiếp thợ để cho thợ sợ họ và mỗi tháng phải trích ở số lương ít ỏi của họ ra một số tiền làm quà cho «cai» như là tiền của dân đem lễ quan vậy. Nhất là khi nào cai, như ở một vài mộ than chẳng hạn, có quyền hạn rất lớn, vì chính cai mộ một số thợ, rồi đứng cai quản công việc của bọn thợ ấy, có khi lại thu tiền của chủ để trả cho thợ, xuất tiền ra cho thợ vay hay thổi cơm cho thợ ăn nữa. Mỗi một việc có thể sinh ra một những tệ được: thổi cơm thì có thể tinh đất; hoặc chủ cho gạo thì bèo sèo vào đấy; cho vay thì tính lãi rất nặng, cứ như thế, chẳng mấy lúc mà cai trở nên giàu có, chỉ có thợ đã khổ lại càng thêm khổ mà thôi.

Đối với chế độ «cai» kia, cảm tưởng của khách bàng quan rất là chán nản. Bãỉ chế độ ấy hẳn là thượng sách, và muốn cho dần dần chế độ ấy tiêu diệt, thì không còn gì hơn là tìm cách dạy cho thợ thuyền ngày một hiểu biết hơn, cho họ lập nghiệp đoàn để họ có thể tự bênh vực lấy quyền lợi của họ, và tìm cách làm cho chủ biết rõ thợ, không cần đến người môi giới nữa.

Hoàng Đạo

NHÀ XUẤT BẢN ĐỜI NAY HANOI
HOÀNG ĐẠO

Trước Vành Móng ngựa

« Những bức hoạt họa khôi hài và ý nhị về tất cả các hạng người đi qua vành móng ngựa trong Tòa Án »
O\$35

THẠCH LAM

Năng trong Vườn

O\$35

THẠCH LAM

Gió đầu mùa

Tập truyện ngắn đầu tiên của tác giả

O\$35

BA CUỐN SÁCH HAY CỦA ĐỜI NAY

Việc tuần lễ

Tình hình Âu châu — Miền Me-mel, đất của Đức bị hòa ước Versailles xé cho Lituanie, nay đã trở về Đức.

Ở Ý, trái với các báo trước đây sôi nổi đòi Djibouti, Suez, Tunisie, Corse, v. v., của Pháp, ông Mussolini đã tuyên bố chỉ yêu cầu được hưởng thêm nhiều quyền lợi ở các nơi đó.

Ở Tây ban Nha, Madrid đã xin hàng chính phủ Burgos. Quân Franco đã kéo vào thành. Chính phủ Miaja đã chạy đi Valence, còn đại tá Casado đã rời khỏi Madrid, không biết đi đâu.

Ở Ethiopia dân bản xứ vẫn không chịu hợp tác với Ý, nổi lên chống cự. Ý chỉ cai trị được ở mấy tỉnh thành lớn còn các nơi khác vẫn bị thổ dân nhiễu loạn.

Trung Nhật chiến tranh — Hiện đương đánh nhau lớn ở Giang tây. Theo tin Nhật thì Nam xương là kinh thành Giang tây đã mất. — Chính phủ Trùng Khánh sẽ rời khỏi Trùng Khánh vào một chỗ cách Trùng Khánh 100 cây số.

— Nhật đã xây pháo đài ở đảo Hải-nam. — Viên Tổng trưởng bộ Tài chính của chính phủ Nam-kinh vừa bị ám sát.

Nga tuyên bố nếu Nhật dùng vũ lực để bảo hộ các khu đánh cá thì sẽ có Nga — Nhật chiến tranh. Nga đã xây pháo đài ở Trương-cao-Phong, còn Nhật đã tập trung 60 vạn quân ở Mãn-châu để đối phó với Nga.

Bổ luật phát vãng — Từ nay các tội nhân bị kết án khổ sai chung thân sẽ bị giam trong các ngục tối chứ không bị phát vãng. Tuy thế những kẻ bị phát lưu theo đạo luật năm 1885 vẫn theo chế độ cũ.

Ngân ngừa nạn cho thuê nhà đất — Nay mai sẽ có nghị định nói rõ phương pháp ngăn ngừa việc tăng giá cho thuê nhà và việc đuổi các người thuê nhà một cách không chính đáng.

Sắp hết nạn khan hào — Từ tháng Mai sắp tới, mỗi tháng Đông-dương sẽ nhận được của Chính phủ Pháp gửi sang 1 triệu bạc tiền kền kền một hào.

Phụ cấp khu vực — Chính phủ dự định đặt thành phố Hà-nội vào khu vực thứ nhất; nếu thế các công chức ở Hà-nội sẽ được hưởng thêm phụ cấp (tham tá 20đ, thư ký 15đ, và tùy phái 10đ, phụ cấp).

Sẽ có một quy tắc cho tiệm nhẩy và nhà hát cô đào — Phòng thanh tra lao động Bắc kỳ đã thảo một dự án đặt một quy tắc chung cho các tiệm nhẩy và nhà hát cô đào, có những khoản chính như sau đây: cách ăn ở, cuốn sổ tay (livret), hạn học nghề, món tiền cho vay, cách trừng phạt, không được chứa khách ngủ đêm, v. v.

(Xem tiếp trang 21)

Câu Chuyện Hằng Tuần

TIẾC không thể dâng trọn bức thư trả lời của ông Trần bá Vinh vào nguyên chỗ này được, vì nó dài quá « năm trang đánh máy đặc », vậy xin tóm tắt đại ý dưới đây:

Theo dự án của chính phủ thì thuế tem thư cần nặng 20 grammes tăng từ 0p06 lên 0p08. Nhưng tất cả 9 hội viên, trong đó cố nhiên có ông Trần-bá-Vinh đều phản đối hăng hái lắm. Đại khái ông nói: « Hiện giờ là thời kỳ chính phủ khuyến khích việc phổ thông giáo dục bình dân, mà tăng thuế tem là thất sách v.v... »

Vi thể dự án của chính phủ bị bác.

Chánh phủ bàn xin theo ông Chatot đặt thêm một hạng thư từ 10 grammes rờ xuống, trả 0p06, còn nặng từ trên 10 grammes đến 20 grammes trả 0p09. Dự án này lại bị bác: Ông Tissot và cả bốn ông hội viên ta, trong đó cố nhiên có ông Trần-bá-Vinh, phản đối. Ông Trần-bá-Vinh còn xin đặt thứ tem 0p04, nhưng bị chính phủ bác lại.

Lần thứ ba chánh phủ, sau khi đã so sánh thứ tem bên Pháp và bên Đông-dương, lại xin hội đồng bỏ phiếu tán thành dự án đánh thuế 0p09 những thư nặng quá 10 grammes. Lần này thì ông Trần-bá-Vinh bỏ phiếu ưng thuận cùng với năm ông hội viên Pháp, sau khi đã cân thư và đã thấy một nửa tờ giấy khổ to 20 x 30 cộng với một chiếc phong bì vàng mỏng có bán ở các hiệu sách không nặng quá 10 grammes.

Tóm lại cái ý chính trong bức thư dài của ông Trần-bá-Vinh không trái ngược một tý nào với những ý chính trong câu chuyện hằng tuần của tôi. (N. N. số 153).

Có khác một chút, là ông Vinh bảo ông rất thương dân nghèo, và không có tình theo hùa để mưu danh hão.

Còn điều ông đã cùng với năm ông hội viên Pháp bỏ phiếu ưng thuận tăng thuế tem thì tiếc rằng tôi không thể cải chính vào đâu được, xin ông Vinh cũng lượng biết cho.

Ông Trần-bá-Vinh không nài tôi cải chính rằng ông là một toán pháp gia kiêm kinh tế gia. Nhưng tôi tự bắt buộc phải làm việc ấy và tuyên bố: « Ông Trần-bá-Vinh rất là một toán pháp gia kiêm kinh tế gia. »

Vi ông Trần-bá-Vinh đã nài ra một bài như thế này:

Theo dự án thứ nhất thì 100 cái thư, ngân sách lợi được:

$$0p.02 \times 100 = 2p.00.$$

Nhưng theo dự án mà một ông đã ưng thuận thì trong 100 cái thư có 80 cái dán tem 0p.06 và chỉ 20 cái dán tem 0p08 (hai con số 80 và 20, ông Vinh xin độc giả (?) cứ xét số thư của mình thường gửi thì sẽ thấy ngay). Vậy ngân sách lợi có $0p.03 \times 20 = 0p.60$ thôi.

Ông Vinh chỉ quên những cái tình giản dị nhất là nếu để nguyên như cũ ($0p06 \times 100$) thì ngân sách không thiệt đồng nào ma dân nghèo cũng không thiệt hơn trước một xu nào.

Sau hết, ông Trần-bá-Vinh là mò phỏng vẫn tôi câu này: « Không hợp hội đồng, nhà báo không được phép đến dự thỉnh, thế mà không biết báo Ngày Nay nghe ai thuật lại... »

Điều đó thuộc về bí mật nhà nghề, nên không thể chiếu lòng ông Vinh được. Nhà viết báo Trần bá Vinh chắc cũng hiểu lắm.

Khái-Hưng

Đòi hoạt động!!

Các ngài doanh thương, kỹ nghệ gia, muốn tiêu thụ hàng hóa sang xứ Lào xin giao dịch với:

« Tam - dân công - thương xá »

VIỆT - HÓA | VIỆT - HÓA

31, Route Sinh Từ — Hanoi

En face du marché Vicatiane

Tiện lợi, nhanh chóng

THÀNH PHỐ HÀOỊ

THÀNH PHỐ Hanoi đến bên cười. Có ngoài 14 vạn người Annam với độ chừng 9 ngàn người tây, mà động cái gì cũng thấy tây là tây.

Thái độ như nhà Hát lớn. Hễ người Annam đến đến nhà hát của thành phố để diễn kịch hay diễn cải lương, dù là để lấy tiền hay là để giúp một hội thiện, nhà Đốc lý cũng lấy tiền ráo. Họ viện lẽ ra công làm :

— Ông muốn khuyến khích nghề kịch Annam ? Ông muốn làm việc thiện ? Tốt lắm, đáng khen lắm. Nhưng Thành phố phải chịu tiền điện này, tiền bảo hiểm này, tiền nghĩ cách ngăn ngừa và chữa cháy này, một trăm thứ bà rần. Vậy ông không nên để cho Thành phố chịu thiệt.

Kết quả : ông phải trả cho Thành phố một ít tiền.

Nhưng nếu ông là một gánh hát tây, như gánh hát Gil Roland, thì khác hẳn. Một trăm thứ bà rần kia, Thành phố xin vui lòng mà chịu, lại còn tổng tiền cho ông ít nhiều tiền lộ phí là khác.

Có người bảo vì thế nên người ta gọi nhà hát lớn là nhà Hát tây. Phiền một nỗi, làm nó lên, lại có tiền người Annam.

Lại thì dự như Hội đồng Thành phố hiện giờ.

Mười hai ông đại biểu tây trước mặt bốn ông hội viên Annam, các ông Thăng, Chiếu, Lạc, Cường.

Nói thế chưa thật đúng, phải nói là 13 ông hội viên tây, trước mặt 3 ông hội viên Annam. Vì ông Chiếu, ông Bùi tương Chiếu, đã xin và đã được vào làng tây. Người ta không hiểu làm sao ông này đã hóa tây, lại còn nặng nặc đôi thay mặt

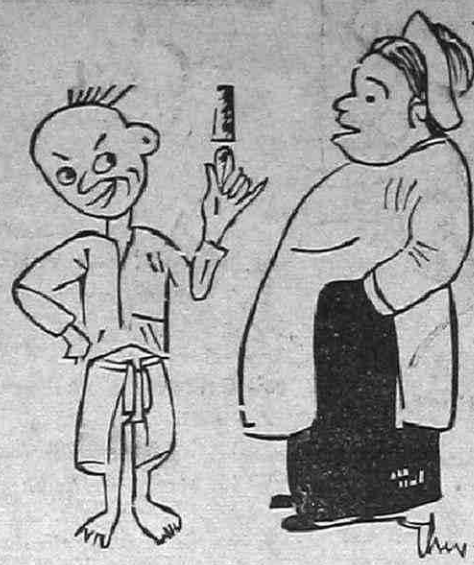
người Annam. Có lẽ vì ông nghĩ Tây, Nam cũng thế cả... về hồn phách.

Thành thử ra, nhà Hát lớn đã gọi là nhà Hát tây, thì Hội đồng Thành phố, đúng lý ra cũng nên gọi là Hội đồng tây mới phải.

Và Thành phố Hanoi cũng nên gọi là Thành phố tây nốt cho yên chuyện.

Tuy nhiên, dân Annam vẫn có cái thù đóng thuế như thường.

«NGÀY NAY» với LỄ NAM GIAO, VẬN ĐỘNG HỘI ĐÔNG DƯƠNG và HỘI CHỢ HUẾ
Nhân dịp lễ Nam-Giao, Vận-dộng hội Đông-dương và Hội-chợ Huế, Ngày Nay sẽ cử bạn Phạm Văn Bình đi xem xét để viết bài tường thuật.

— Mày làm trò gì thế thằng kia ?
— Thưa bà, con «llec» để cho dao nổ sức ạ!

NGU'OI' va VIEC

BA VẠN..

AY thế là dân khổ cực ở Đông-dương lại được một vị thượng-khách qua chơi nữa. Đó là ông Lejas, ở Thượng-nghi-viện, được chính-phủ Pháp phái sang điều tra.

Không phải là điều tra về nguyên vọng dân Annam đâu, ông ấy chỉ điều tra về việc học. Về việc học ? Năm ngoài, nếu tôi còn nhớ rõ thì chính-phủ Pháp đã phái ông Francois Vial thanh tra học chính, sang đất nước vô dục này, và ông đã điều tra rất cần thận về việc học rồi. Ông là người trọng nghề, hẳn là trông rõ những điều khuyết điểm và hẳn đã làm tờ trình rõ ràng để lên chính-phủ... Chỉ còn một việc thi hành nữa là xong !

Vậy thì ông, Lejas này còn sang đây làm gì nữa ? Thực là khó hiểu ! Nghe đâu ông ta đã qua Huế thăm con và đến Hanoi diễn thuyết về tào và rượu tào. Ý chừng ông cho rượu tào có ảnh hưởng mặt thiết đến nền học chính của Đông-dương và rượu tào là một thứ rượu trẻ con uống có thể hóa ra thần-dông được. Hỡi ra mới biết là ông ấy làm đại lý cho các nhà bán rượu tào bên Pháp.

Nghe đâu, cuộc điều tra của ông ta sẽ lửa cho chính-phủ một số tiền còn ; ba vạn... quan ! Nhưng không biết rõ tiền ấy, nước Pháp hay Đông-dương phải chịu.

Theo ý chúng tôi, Đông-dương chịu là phải, vì công cuộc điều tra của ông có ích cho dân Đông-dương thật không biết là ngàn nào ! Dân Đông-dương mới biết nhắm mũi rượu lì, nay ông đem rượu tào sang nữa, thì thật là quý hóa quá.

BI LÀM XAU

BI làm xấu, ai cũng biết là dấu vết đáng khinh của thời đại phong kiến. Ai cũng biết là một thể tài của chế độ nô lệ, một cái nhục cho nhân loại.

Ấy thế mà nó còn sót lại ở đất Đông Dương. Tôi không muốn nói đến những công việc nhỏ trong

làng, tôi cũng không muốn nói đến những công việc khẩn cấp có ích chung như việc đắp đê lúc nước lớn, vì bất dân đi làm xấu trong những trường hợp ấy còn có thể coi là hợp luật, nếu chưa hẳn đã là hợp công lý.

Nhưng tôi muốn nói đến những hành vi bất hợp pháp ở một vài tỉnh,

không những ở Trung kỳ, xứ sở của cánh chuồn, mà cả ở Bắc-kỳ nữa. Một vài ông huyện, ông phủ, ông chánh sở lục lộ, hay dân quê đi làm đường hoặc giồng cây công không. Tôi đã thấy có người đem cơm nhà đi giồng cây cho nhà nước. Tôi thấy họ hi sinh nhiều quá, họ không biết hoặc không biết dám bênh vực quyền lợi của họ.

Nhưng có phải thế mà nên bắt họ hi sinh một cách quá đáng không ? Chúng tôi mong chánh phủ để ý đến những sự bất công, những sự ức hiếp như thế, cố ngăn ngừa đừng để cho xảy ra nữa, vì dân quê, bị uy hiếp, họ sợ mà làm nhưng trong lòng họ chứa chất những điều uất ức.

Chúng tôi mong có một tờ thông tư về sự cấm ngặt việc bắt đi làm xấu, trừ trong một vài trường hợp đặc biệt mà tờ thông tư sẽ nói rõ cho dân quê biết, có thể mới mong hết những sự lạm quyền.

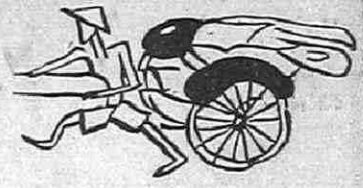
Lại ra ứng cử hội viên thành phố Hanoi, ngày 9 vril, ba hội viên từ chức : Bùi ngọc Ái, Phạm hữu-Chương và Phan Thanh.

XE TAY

Thành phố Hanoi thiếu tiền, người ta nghĩ đến một số người có công làm tiền cho thành phố, các phu xe kéo. Hội đồng thành phố bằng lòng, và ông Đốc lý định cho chạy thêm 200 chiếc xe kéo nữa. Tin ấy bay ra, có tới gần 600 người đệ đơn xin làm chủ xe.

Hai con số ấy làm hiển nhiên một điều mà nhiều người đã tin là xác thực : nghề làm chủ xe là một nghề béo bở. Năm ngoài, năm kia, ông hội viên thành phố Chantemerle đã làm một tờ trình nói về nghề cho thuê xe kéo và kết luận rằng chỉ trong vòng một năm là chủ xe lấy lại vốn mà còn được lời gấp đôi số tiền vốn đã bỏ ra nữa.

Mà lẽ lại ấy dồn mặt nhất vì nó ở chỗ hôi nhè nhại của phu xe mà ra. Trong khi phu xe khổ cực dưới nắng cháy xém da hay trong mưa tầm tã, ăn uống kham khổ để làm mồi cho bệnh ho lao, thì bọn chủ xe nhờ đó mà ngồi không hút xì gà

thơm. Nếu có hạng lao động nào đáng thương nhất, đáng che chở nhất, ấy là hạng phu xe.

Thế mà họ không được che chở gì, bị phò mác vào tay bọn cai xe hống hách với bọn chủ xe người tiền không biết mùi tanh.

Muốn cho sự bóc lột phu xe đỡ chút đỉnh, chúng tôi đã có lần yêu cầu thành phố 1.) bắt buộc các chủ xe không được cho thuê xe quá một giá nhất định, 2.) bỏ hẳn ca xe 3.) miễn thuế thân cho phu xe

Những điều chúng tôi yêu cầu ấy đến bây giờ vẫn còn là những điều cần phải làm.

Hoàng-Đạo

Ông đừng có bắt nạt nhà quê... người ta mua 1 xu được những năm cái tem mà tôi đưa năm xu ông chỉ đưa có mỗi 1 cái.

ĐIỂM BÁO

THẬT, cái tà, tâm và khuất khúc của một hạng người không biết đầu là bốn. Bài điểm báo « đen tối » của tôi đang kỳ trước được cái bản hạnh không làm hài lòng các nhà văn tài hoa của Tiền Thuyết Thứ Năm. Và đã là một dịp để cho họ phô bày cái tâm địa đen tối và ganh ghét của họ ra.

Vụ lợi thời vũ cravate xảy ở một hiệu tạp hóa hàng Đào giữa ông chủ hiệu Xy và ông Nguyễn tương Lân, họa sĩ, đã là một việc cũ. Và việc lợi dụng sự trùng tên đó để vu cáo ông Nguyễn tương Lân, ở Ngày Nay, cũng là một việc mà chúng ta đã thấy rồi. (Xem vụ Ngày Nay — Tân Việt Nam trước ban thẩm phán danh dự của báo giới). Nhưng tương còn hạng người lại « ăn lợi dụng việc đó để thỏa mãn lòng ganh ghét riêng thì quả là một sự không ai ngờ tới.

Nhưng với hạng người đó, không có cách gì khiến cho chúng ta lấy làm lạ. Và bởi thế, bài đính chính dưới đây không phải để trả lời các nhà viết báo giá trị bên T. T. Năm, nhưng chính để các bạn đọc báo mà sự ngay thẳng có thể bị người ta lường gạt.

Thiện Sĩ

Đối với nhiều bạn còn có thể hiểu lầm, lời đính chính rằng ông Nguyễn tương Lân, họa sĩ, cựu sinh viên trường Cao đẳng Mỹ thuật, chỉ là người trùng tên, trùng họ với tôi.

Còn đối với tất cả những kẻ lợi dụng một cách bất chính sự trùng tên đó, tôi xin nhường cho ông Nguyễn tương Lân họa sĩ, trả lời. (Vi chính lời không biết xây ra thực hư thế nào).

Nguyễn-tương-Lân, viết báo

Ai muốn học Esperanto.

Chiều theo tờ thông-tư ngày 11 Octo-ber 1938 của ông tổng-trưởng bộ Quốc-gia giáo-dục bên Pháp, hội « Đông-dương truyền bá Esperanto » đã mở hai lớp học trong hai trường tư-thục ở Hanoi : trường Thăng-Long và trường nữ học Hoài-Đức.

Lớp học trường Thăng-Long khai-giảng từ 11 Mars 1939. Lớp học ở trường Hoài-Đức khai-giảng từ 25 Mars 1939. Cả hai lớp đều do ông N. V. Nhân, tổng thư-xý hội Đ. T. B. E. trông nom.

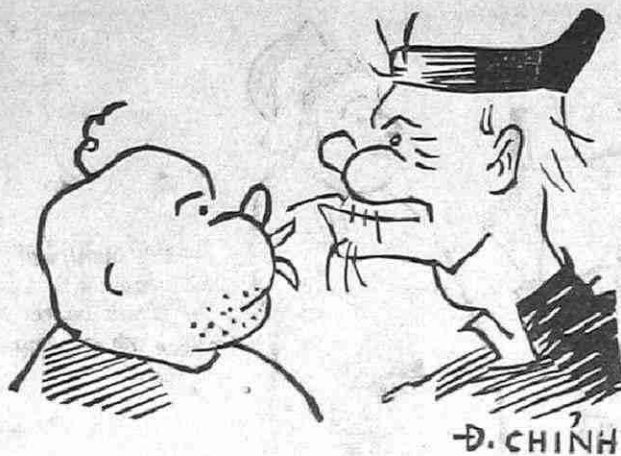
Sáu giờ chiều thứ năm 6 Avril, tại hội-quán Trí-Fri, hội Đ. T. B. E. lại mở một lớp học nữa.

Học học là 4 tháng ; mỗi tuần lễ học một kỳ, từ sáu giờ đến bảy giờ rưỡi chiều thứ năm.

Ai muốn theo học chỉ phải đóng một đồng (1p.00) tiền vào hội, và có một quyển « Esperanto Manuel » của Chavet de Wanier.

Xin lập đến biên tên và đóng tiền tại nhà phố-thủ-quỹ bán-hội : M. Nguyễn Xuân Mỹ, 68 Rue de Coton.

Ở xa, muốn học bằng cách gửi thư, muốn học bằng cách gửi thư, viết thư cho : M. Nguyễn Văn Nhân 37 Rue Lava-ran Hanoi. M. D. T. B. E. tại-cáo

L. T. — Nay bác Xà, bác có bắt được cái thư tôi gửi cho b'c không ?

X. X. — (Ái thư bác viết đòi nợ tôi đề xim tết ấy à ?

L. T. — Phải !

X. X. — Thế thì tôi không bắt được

Đ. CHÍNH

QUÁN TRO THANH NIÊN

VỚI SỰ DU LỊCH

« Quán trọ thanh niên » rất ích lợi cho các bạn thanh niên muốn du lịch. Chúng tôi mong sự thành lập các quán trọ chóng thực hiện, và vui lòng đăng bài dưới đây của ông Văn-Đạo.

N. N.

MONG mỗi lần trong những cuộc du ngoạn một nguồn vui trong trời, đó là sự ước lo hàng phút hàng ngày của thanh niên. Ước vọng ấy hết sức chính đáng, rất tự nhiên của tuổi trẻ là độ tuổi ham biết những cảnh trời xa lạ.

Không thể kể hết những ích lợi cho tinh thần ẻo lả của thanh niên hiện tại của những cuộc du ngoạn thẳng cánh, — cũng không thể kể hết những điều kiện cần thiết trong sự phát triển về phần thân thể của thanh niên đã sẵn có trong những cuộc du ngoạn ấy.

Những điều đó ai ai cũng biết, song chưa thấy ai nghĩ đến phương pháp thực hiện. Cũng đã có nhiều nơi tổ chức những cuộc du ngoạn bằng xe đạp, nhưng chỉ thu hẹp lại trong một số người ; và đó chỉ là những cuộc lễ chức tốn kém nhiều quá, lại lè lẽ, rạp, không đều đặn. Bởi thế cho nên không thành được những cuộc du ngoạn lớn lao, không có những quán trọ sạch sẽ để họ sống chung một bầu không khí ấm cúng và thân mật.

Bây giờ cần phải nghĩ đến công cuộc hành động để thực hiện sự

mong ước chung của thanh niên là lập một tổ chức quán-trọ-thanh-niên, gây nên những cuộc du ngoạn, rẽ tiền, và sẽ dùng những quán trọ thanh-lich, thành-lập ở dọc đường, cạnh những nơi thẳng-cánh, làm chỗ trú cho những thanh-niên du-lich. Ở đây, có những phòng sách giải-trí, những phòng ngủ sạch-sẽ và khoáng-dãng. Ở đây những bạn du lịch sẽ được sống trong một bầu không khí bằng-hữu thân-ái. Như vậy những bạn du-lich ít tiền khi phải tiêu tốn trong những khách-sạn mà vẫn được thưởng thức cảnh vật thiên-nhiên.

Vui vẻ, thân ái, rẽ tiền, đó là câu châm-ngôn mà Quán-thọ-thanh-niên sẽ thực hiện trong phạm-vi du-lich. Chúng tôi tha thiết mong lời hưởng ứng sốt sắng của các bạn thanh-niên toàn xứ Đông-Dương Văn-Đạo

Các bạn thanh niên

Chúng tôi là một nhóm thanh niên đang hoạt động để thành lập một hội « Quán trọ thanh niên Đông dương » (Centre indochinois des Auberges de Jeunesse) Chúng tôi đã gửi lên các nhà cầm quyền bản điều lệ, và trong lúc chờ đợi được phép, chúng tôi kêu gọi thiết tha sự giúp đỡ của các bạn thanh niên nhiệt thành, vì muốn thực hiện một công cuộc tốt đẹp như thế, chúng tôi cần có sự hợp tác của mọi người. Các bạn hãy giúp đỡ chúng tôi, ủng hộ chúng tôi, và cùng chúng tôi làm việc.

Thay mặt cho một nhóm thanh niên Hoàng-gia-Linh

Các bạn cần hỏi han điều gì, xin đến phố Henri d'Orléans, số nhà 48, hỏi bạn Hoàng gia Linh.

Cũng dịch văn

Tủ sách « Âu tây tư tưởng » mà ông Nguyễn-văn-Vinh chủ trương hồi trước, bây giờ lại thuộc quyền ông Nguyễn-Giang. Ông này cũng hoạt động lắm. Từ khi ông chủ trương, ông đã dịch và xuất bản nhiều tác phẩm của các danh văn Âu Mỹ. Chúng ta còn nhớ : Mác biệt, của Thạch-sĩ-B'a, Hàm Liệt, cũng của ông Thạch đó, Ăng-đô-Mác của Ra-xin, v.v, và chắc ông còn dịch nhiều tác phẩm có những tên đại khái như thế nữa.

Người thường thức trước nhất những tác phẩm dịch ấy, có lẽ, là ông Nguyễn-Giang. Rồi đến các nhà báo mà ông Giang gửi thư. Nhưng bọn này thường chỉ đọc có cái bìa. Rồi đến công chúng, ai muốn đọc thì bỏ tiền ra mua.

Nhưng tôi tưởng ít người đọc lắm, bởi vì họ không hiểu gì cả. Ông Giang cũng chẳng lấy thế làm phần jòng, vì chính ông cũng không có dịch cho họ hiểu. Ông thích đi, đi để ông đọc một mình những lúc ngồi buồn. Và cái thú nhất của ông là vào hàng sách hồ tiền mua ngay chính tác phẩm của mình, đem về giọc sách ra đọc, rồi vô đầu kêu lên rằng (ông có tính đấng tri):

— Kê nào đã dịch xoàng và khó hiểu đến bực này ?

Thế rồi ông gấp sách quăng đi. Thật đáng tiếc, bởi vì nếu ông Giang muốn, tủ sách Âu-tây tư tưởng có thể trở nên ích lợi vô cùng cho dân ta — Nhưng muốn cho công chúng hiểu và thưởng thức những tác phẩm dịch ra, ông cần phải chọn lựa cuốn nào nên dịch trước, và theo một cái chương trình thích hợp.

Nhưng ông Giang hãy còn ịch kỹ làm ! T. L.

Tin mừng

Hôm 29 Mars, ông bà Nguyễn Văn Cơ, chủ nhà in Thụy Kỳ, đã làm lễ thành hôn cho trưởng nữ là cô Nguyễn Thị Năm, đẹp duyên cùng cậu Lê Thủy Lợi là trưởng nam ông Lê Đình Kế, thông ngôn tại tòa Thượng Thẩm Hanoi. Xin có lời mừng hai họ và cô dâu chú rể. N. N.

Đầu 10 Avril ông Vũ công Hộ (Linh Tâm), trưởng nam ông bà Vũ Công Toàn sẽ đẹp duyên với cô Nguyễn Thị Ngọc Loan. Xin có lời mừng tân lang và tân giai nhân. T. L.

QUẦN ÁO TRẺ CON VĨNH-LONG

53 Rue de la Citadelle 53
HANOI

BÁN BUÔN

Khắp cõi Đông-dương. Lúc nào cũng sẵn hàng, gửi đi xa được nhanh chóng. Có giá riêng rất lợi cho các nhà buôn.

Foire de Huế du 10 au 23 Avril 1939 (Stand n° 68)

BÁN LẺ

Quần áo kiểu mới may sẵn hoặc cắt theo mẫu. Rất tiện cho các trẻ em vận khi đi lễ, đi chơi, đi học.

VĨNH-LONG — SPÉCIALITÉ DE VÊTEMENTS POUR ENFANTS — VENTE EN GROS & DÉTAIL

ĐÚA ĂN MÀY

TRUYỆN NGẮN của XUÂN-ĐỆU

THĂNG MIẾNG cũng chỉ là một con chó hoang hay một con mèo hoang. Sơn biết thế rõ lắm. Mỗi lần thấy dáng bộ thất thơ không cửa không nhà của một con mèo hay con chó, Sơn lại thương thằng Miếng, đứa em xấu số, bị nhà bỏ và cũng bỏ nhà, đi hoang.

Truyện dài lắm, Sơn không dám nhớ lại. Những sự khổ xúc-xích với nhau thành một cái vòng tuần hoàn, số đến khâu này, tức nhiên động đến khâu kia. Chỉ biết rằng bọn chó mèo hoang làm cho Sơn đau đớn: chúng động tới những hình ảnh tồi tàn, thất thểu của thằng Miếng. — những kỷ niệm mà Sơn gắn ấy vào một chỗ vắng vẻ, quên lãng nhất của lòng mình.

Sơn hiểu vì sao có sự liên tưởng ấy. Nhưng Sơn không dám hiểu kỹ: Sơn còn trẻ tuổi quá, Sơn nhát gan, không dám trông thẳng một cảnh ngộ éo le.

Sơn cố ý để mù mờ trong lòng, cho lòng nhẹ bớt. Nhưng có một chuyện...

Năm ấy, Sơn học năm thứ hai ban thành-chung trường Vinh; mười sáu tuổi đầu. Sơn có học-bông, được ăn ở trường, trái với thằng Miếng học lớp tư, vẫn ở nhà cha mẹ.

Một chiều thứ năm, Sơn cùng bọn lưu-học-sinh đi dạo, có thầy trợ dẫn đi. Sơn mới tắm rửa xong, đã soi gương rất lâu, chải tóc thực đẹp, với bao nhiêu đồng đáng của chàng trẻ mới lớn lên.

Sơn không có tiền; các bạn khác thì đi giày, mặc quần lụa, áo hàng rất sang trọng. Cậu chỉ mang một đôi guốc; quần của

cậu bằng vải không tốt mấy. Nhưng thợ giặt nhà trường đã là quần rất phẳng; và cậu có được một cái áo xuyên của người cô may cho, cái áo xuyên Sài-gòn. Ấy thế là Sơn hóa ra xinh đẹp, đáng yêu thêm; cậu đi giọc đường, bước hăng, tự ngấm nghĩa mình trong tưởng tượng. Cái áo xuyên Sài-gòn láng mượt, đẹp quá. Cô của Sơn đã may cho hết một chục bạc. Nhờ nó mà những chiều thứ năm, Sơn ra về học trở sang, đến nói đôi

trèo hái.

Trời muốn chiều. Dưới gốc cây, ở giữa cát vì nhớp nên đen, có lẫn những viên phân dẽ bé và tròn như hạt thuốc tễ, một đứa nhỏ, một thằng ăn mày nằm ngủ. Tay nó co lại dưới đầu, làm gối. Chân nó vì lạnh gió nên cũng co lại; mặt nó khúết, vì cả mình nó rút cong như con tôm. Áo quần nó bằng vải đen, nhưng cái dơ bẩn lộ trắng hẳn ra cùng những vết mờ hôi khô, thứ mờ hôi người ta gọi « mờ

Sơn là mờ trông, trông kỹ hơn.

Chân Sơn động vào cát; thằng nhỏ bỗng thức dậy, ngửa mặt ra nhìn. Thì hỡi ôi! đó là thằng Miếng!

Đó là thằng Miếng. Thực Sơn không ngờ rằng thằng Miếng lại có thể ngủ ở đó; nếu Sơn ngờ trước, thì Sơn đã nhận ra ngay là nó, chứ không đợi phải nhìn lâu.

Sơn bị mất hồn, không tin hẳn rằng thằng Miếng em Sơn nằm đó. Miếng ngửa hẳn cả mình còn chưa tỉnh giấc; mắt nó mở đỏ ngầu, lẫn bao nhiêu kinh sợ trong màu nửa tỉnh nửa mê. Hai tròng mắt ngày thường đã ngơ ngác, bây giờ lại càng thâm-hại như mắt một con vật bị săn rết, cùng đường. Trời ơi, hai con mắt của thằng Miếng, Sơn quên đi mà không được! Cặp mắt lạ quá, thâm quá; thế mà lúc ấy nó vừa đỏ vì ngủ, vừa trắng vì đói, vừa xanh vì sợ, vừa bàng hoàng trông thấy Sơn nên lác đi. Sơn nhớ lại mà khóc mất thôi! Sao bao nhiêu tình éo le lại rủ nhau đứng trong hai con mắt của Miếng, của một thằng nhỏ!

Mặt của Miếng nhem nhuốc. Miệng thì hở môi trên, để lộ hai cái răng cửa lớn và vàng khè. Một bên mép, nước dãi chảy trong khi ngủ thành đường còn ướt.

Sơn điếng người. Miếng lồm khồm ngồi dậy, hai tay dụi mắt, có vài hạt cát nhỏ dính trên lông nheo. Nó còn ngơ ngợ; nhưng vì sợ anh, người đã thường đánh nó ở nhà, nên đứng dậy. Sơn nắm chéo áo nó, rũ cho cát rớt xuống. Sơn thở dài, giọng nói

người bạn ngược nghịu không dám lại gần. Anh em cười đùa Sơn, và Sơn cũng cười đùa, vô tâm, sung sướng. Cả đoàn học sinh cùng đi...

Đến bãi biển, gần nhà thương thành phố. Máy cây tra-láy lá biếc và dày, để thông những chùm trái tròn xanh. Hái xuống mà ăn thì ngon lành biết mấy! Chắc vừa ngọt vừa chua. Sơn lên ngừng lại, trong khi anh em luôn luôn đi thẳng. Sơn một mình đến gần cây tra-láy, sắp

hỏi muối», vì mặn lắm và đọng trắng như nước biển.

Thằng nhỏ nằm xây lưng ra ngoài đường. Cỏ dầy ghét. Tóc dài phủ tai, xuống ót, làm thành một cái đuôi nhọn. Tồi tàn, gớm ghiếc, hỏi hám: một đứa ăn mày. Sơn tự hỏi:

— « Con nhà ai ban ngày đến nằm ngủ giữa nơi đây? »

Khi ấy Sơn còn trẻ lắm, tính hay thương người hơn bây giờ, nên Sơn hay bàng hoàng lẫn thân như thế.

Docteur
Cao xuân Cẩm
de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRI :
BỆNH HOA LIỆU và NỘI THƯƠNG
Khám bệnh tại :
162, Henri d'Orléans — Hanoi
(Phố cửa Đông, cạnh Hội Hợp-Thiện)

Sách «Nói chuyện nuôi con» của bác-sĩ làm có bán tại hiệu Nam-Kỳ, phố Bờ-hồ, 17 Francis Garnier, Hanoi. Giá 0p.35 một quyển

TÂN ĐÀ NGUYỄN KHẮC HIẾU

417 Route Bạch-Mai — Hanoi

Từ sang xuân Kỷ-Mao: Vệc diễn-giảng Quốc-văn và Hán-văn, đều đi ra thể-cách làm-tbạ (par correspondance).

Mỗi tháng, mỗi việc gửi bài đi 4 kỳ, bằng giấy in hai mặt. Tiền phí định mỗi việc mỗi tháng là 2p.00. Thêm 4 củ tem thư (0p 06) gửi ngoài trước cho. — Riêng các bạn nam, nữ học-sinh, tiền phí bài giảng, xin tính 1p 20. — Sau kỳ gửi thứ hai, ngài nào nhận bài rồi, xin gửi tiền phí về cho, được tiện đối với ăn-quán, đa tạ.

Các ngài ở luôn tại Hanoi, muốn hỏi thêm ý nghĩa gì, việc quốc-văn, xin cứ sáng thứ năm; việc Hán-văn, xin cứ chiều thứ bảy, tới sân có tại nhà để thừa tiếp. Ngài nào ở xa, muốn hỏi, xin cứ viết thư.

Ngày thứ năm, 2 Mars 1939: Việc quốc-văn đã ra bài số 1; ngày thứ bảy, 4 Mars, việc Hán-văn đã ra bài số 1. Từ sau, lấy thế làm thường.

Kính Bạch

MUỐN ĐẸP
các bà, các cô
chỉ nên dùng
SỮA, KEM,
PHẤN, SÁP

T N O X A
CỦA CÁC BÁC-SY CHUYÊN-MON CHẾ RA

BÁN TẠI
các hiệu bảo
chữ Tây, các
cửa hàng to
hoặc tại ĐAI-LÝ
35, RUE RICHAUD
HANOI

như chết :

— Thế thì thôi...

Sơn không biết cái gì ở trong đầu Sơn. Sơn còn lặng người, chưa cảm xúc được, vì cảm xúc nhiều và mạnh quá. Sơn bước đi, dẫn thằng Miêng đi theo. Sơn nghẹn ngào hỏi :

— Miêng, mày bỏ nhà đi đã mấy hôm ?

Thằng khốn nạn không nói, cúi gằm đầu xuống. Sao lại bắt nó phải trả lời ? Nó khổ, không đủ sao ? Sao còn bắt nó phải xưng tội nó ?

Sơn đã định vào thăm một người bạn đau tay ; Sơn bèn đem Miêng vào nhà thương, ở gần đó. Sơn đề nó đi trước, không cho nó đi sau, sợ nó trốn ; tay Sơn liệu chừng sao cho dễ giờ ra nắm lấy áo nó, nếu nó vùng chạy. Sự mỉa mai ác độc : Sơn mặc quần là, áo xuyên, đi guốc, đội mũ, ra về học trò ; còn thằng Miêng...

Sơn nói với em, — em của Sơn như thế ư ? — nói những gì, Sơn không nhớ nữa. Nhưng khi vào đến phòng Vệ, người bạn thiết, Sơn bỗng òa ra khóc. Em Sơn như thế đấy ! Ai cũng tưởng là đứa ăn xin ! Nằm ngủ trên cát nhớp, nơi đại tiện của những con cừu, con dê ; áo quần gồm ghỉéc, bụng đói xóp ve, thân hình gầy gò chẳng đáng một xu nhỏ !

— Miêng ! Miêng ôi...

Sơn gọi thằng Miêng, và bỗng nhiên đánh mạnh vào lưng nó một cái, nghe một tiếng thụp ! Lòng căm giận của Sơn đã phát ra bằng sự đau đớn của Miêng : thằng nhỏ khóc bật ra, vì nó đau tức nơi chỗ bị đánh. Sơn giận nhà, và giận nó. Vì sao ? Vì sao ? Sơn không cần phải trả lời. Cả một quá khứ éo le, không thể nói ra được, lại rõ rệt trong trí não. Sơn thương thằng Miêng, nghe chết một đoạn trong ruột. Cậu vâng tay lên một cái, và đã đánh thêm thằng Miêng một cái nữa rồi !

Thằng Miêng khóc, van lạy :

— « Tội quá ! tội quá ! anh ôi ! »

Sơn thấy nó đau, càng tức thêm. Sơn tức nó đã xui cho

minh phải đánh nó, bèn tát luôn mấy cái, chúi cả đầu. Thằng Miêng khóc rú lên ; tiếng khóc nó đâm vào lòng Sơn : Sơn cũng khóc theo nó. Một cậu nhỏ mười sáu tuổi, một thằng bé mười hai tuổi, hai đứa phải đầu là người lớn để sửa lại một cảnh đời ? Chỉ có nước mắt, và những cơn quặn lòng, ruột gan xoáy lại.

⊙ Rồi thì Sơn nghe đau nơi lưng, nơi mặt của mình, vì thằng Miêng đau nơi mình nó. Cậu họ

binh tĩnh hơn, van nó, an ủi, cầu khẩn nó, và nhờ Vệ sẽ đưa nó về. Lớn lao gì cho cam ! Học lớp tư mà đã nên thân gió bụi.

Cái đồng hồ phòng gác nhà thương bỗng đánh bốn tiếng. Sơn biết mình đã trốn hàng lâu quá, chắc sẽ bị phạt. Sơn vội vàng dặn dò em, dỗ dành nó, xin nó đừng đi hoang nữa ; dấu sao ở nhà vẫn còn hơn... Sơn dặn Miêng phải tắm rửa và giặt quần áo đi; còn áo cánh của Sơn, thì Miêng

sinh vò hai bàn tay dữ tợn vào nhau. Hễ nhìn cái hình dạng tội tình của em, cậu khổ não vô cùng và khóc, bởi tính dễ khóc. Thằng Miêng tủi phận, lại càng thút thít hơn.

Sơn cời áo dài, lấy áo cụt mặc lót trong mình đưa cho em, — chỉ là cái áo ngắn, không có cánh tay — bảo em thay mặc. Áo giặt trong trường, trắng toát, mà quần Miêng và cả mình nó thì đen xạm. Nhưng biết sao ? Sơn không mặc quần đùi, nên không có để nhường cho hắn.

Miêng cuộn cái áo đen nặng mồm hôi thành một cục. Sơn đã

sẽ giữ lấy mà mặc. Sơn thở, dài một tiếng : không có một xu mà cho em.

— Em ơi, em về nhà ; anh vào trường, em à ! Lời nói nhỏ và nghẹn. Sơn vội đi đến chỗ anh em bạn chơi, cách mấy trăm thước.

Không ai ngờ gì cả. Bọn thiếu niên cười đùa vui sướng. Gió biển mát, tung cái áo xuyên đẹp của Sơn lên. Một người bạn hỏi Sơn, cho sự ấy là một điều chưa từng thấy :

— Sơn, mày ăn mặc hay thực. Không có áo cánh lót trong, mà lại mặc áo dài. XUÂN DIỆU

Phụ huynh học sinh nên biết

Trường THẮNG-LONG (phố Bourret, Hanoi) xin báo cáo về phụ huynh học sinh biết :

Cũng như ở các trường công, vì muốn cho học trò gắng sức để chóng tấn tới, nhà trường định bắt học sinh cuối năm nay và từ năm sắp tới phải thi lên lớp. Thề lệ định như sau này :

1.) Chỉ những học sinh nào có hạnh kiểm tốt và đủ điểm về kỳ thi đệ nhị lục cá nguyệt (compositions du 2e semestre) mới được lên lớp khỏi phải thi.

2.) Những học sinh nào không đủ điểm, hết nghỉ hè vào học, phải thi lại. Nếu hội đồng khảo thí xem còn kém thì bắt học lại lớp cũ ; nếu xét kém quá thì bị loại hẳn.

3.) Những học sinh nào hạnh kiểm xấu hay đi học thất thường sẽ bị loại hẳn.

Những điều lệ kể trên tuy rằng rất ngặt, song rất có lợi cho học sinh ham học, và hợp với các ý muốn của các phụ huynh học sinh ; vậy phụ huynh học sinh có con em theo học tại bản trường xin nên chú ý đến mà khuyên con em cố gắng học tập.

Trường

Thắng Long

lại cáo

RUE BOURRET

Téléphone 885

Muốn được lịch sự, hợp thời,

CHỈ NÊN DÙNG

CHEMISSETTES

có dấu hiệu OLYMPIE, MONDAIN, NICE

Áo cát khéo, khâu kỹ, dùng bền

BÁN BUÔN TẠI HIỆU ĐỆT

PHUC LAI

87 - 89, Route de Huế
HANOI - TÉL 874

TRÉ!!! ĐẸP!!!

Các Bà ! Các Cô !

Trong ngày nghỉ hè. Trước khi đi dự các cuộc vui muốn cho nhan sắc được lộng lẫy thêm.

Còn ngày thường cần cho da mặt được luôn luôn mịn màng.

Xin mời đến hiệu thuốc

bà HOÀNG - XUÂN - HÂN

67, phố Tràng-thị (Rue Borgnis Desbordes)
HANOI

Do nhà chuyên môn sửa sang sắc đẹp phụ nữ ở Paris mới về
tối nghiệp tại

MỸ VIỆN KLYTIA

PLACE VENDÔME

PARIS

MỘT VÀI Ý NGHĨ

Có những nhà văn lúc nào cũng thích nói đến các thứ hoa, đến các màu sắc, đến các cây cỏ có vẻ «nên thơ». Với họ, hoa nở trong sương sớm, màu sắc rực rỡ dưới ánh dương, cây liễu rủ bên hồ, là những hình ảnh tươi đẹp và thanh cao làm cảm động lòng người vào sĩ. Nói đến những cái đó là một bổn phận, một sự cần phải có để tỏ rõ cái tính khiết, cái «thi vị» của tâm hồn. Họ không bỏ lỡ mất dịp nào, và ẩn đây hoa, đây mùa lá, đây liễu rủ trong câu văn của họ. Dưới ngòi bút của các người ấy những câu tả cảnh đẹp đẽ, nhác đi nhác lại hàng nghìn lần, đã trở nên những hình ảnh sáo cũ mòn và vô vị.

(Tôi còn nhớ đã đọc một thiên truyện ngắn, trong đó tác giả tả cảnh bên hồ Tân-đê một đêm trăng: bên bờ, ngàn liễu rủ mình trong sương lạnh. Nhưng bên hồ Tân-đê không có liễu bao giờ cả; chỉ có những kẻ đá với các biển gỗ sơn đen. Có lẽ tác giả, trong một cơn cao hứng, đã trông nhầm cái cột giây thép sắt ra cây liễu chăng?)

Thật, hoa là đẹp, liễu có vẻ nên thơ, không ai chối cãi điều đó. Nhưng cái đẹp có phải chỉ ở ở hoa, ở liễu mà thôi đâu? Cái đẹp man mác khắp vũ trụ, len lỏi khắp hang cùng ngõ hẻm, tiềm tàng ở mọi vật làm thường. Công việc của nhà văn là phát hiện cái đẹp chính ở chỗ mà không ai ngờ tới, tìm cái đẹp kín đáo và che lấp của sự vật, cho người khác một bài học trông nhìn và thưởng thức.

Những năm đầu của tôi trong văn chương, ngày còn nhỏ, tôi cũng sinh tâm hồn «thi sĩ» như họ. Trong cuốn sổ tay, tôi biên chép

những câu văn sáo về hoa nở, trăng lên; tôi yêu mến các thứ hoa đẹp đẽ, và đã có lần bắt chước Giả-bảo-Ngọc trong Hồng lâu mộng, lần thân nhất cánh hoa rơi đem chôn ở ngoài vườn. Tôi dần dần thấy được cái đáng tức cười của tôi hồi ấy. Tôi không ca tụng hoa và liễu nữa, ít ra cũng không ca tụng như người ta thường vẫn làm. Tôi thấy trong cái mầm đầy nhựa của một cây rất tầm thường, trong những búp lá mới non, nhiều ý nghĩa: sự sống mạnh mẽ tràn trề của vạn vật, cái vui sướng của mầm cây từ dưới đất nhô lên đón ánh mặt trời, cái rung động của ngàn lá trong làn gió mát. Tất cả những cái ấy đối với tôi đều tuyệt đẹp. Tôi trở nên không cần nhắc lại những câu văn sáo về hoa lá, những cảnh mơ mộng về liễu bên hồ; với tôi, sự đẹp có muôn hình vạn trạng, phong phú và đầy đủ, có một giá trị thật khác xưa.

Ở văn chương cũng như ở mỹ-thuật, ở cách y phục và cách điem trang, cũng có những mode thay đổi từng thời. Trước hết là mode của những thiếu niên và thiếu nữ đa sầu, đa mộng: vẻ xanh xao lúc bấy giờ là biểu hiệu của tâm hồn cao thượng. Sức khỏe hồng hào và cái cười vui sướng là triệu chứng của sự tâm thường. Rồi đến lượt các thanh niên yêu nước và làm chính trị: người ta ganh nhau bí mật, và tư lự đăm đăm. Rồi đến thanh niên bình dân và xã hội, bỗng nhiên tự thấy mình có cảm tình với các người nghèo khổ chung quanh. Trong lúc ấy, người thiếu nữ ít thay đổi hơn; các nhà văn gán cho họ những tâm tình mà họ chưa có chút nào.

Gần đây, một nhóm văn sĩ lại nêu ra nhiều nhân vật mới: trong các tác phẩm của họ, bất cứ loại nào, con gái thì phải ngồi tựa cửa sổ, đan áo len (mùa nực cũng như mùa rét) để mong đợi người tình; người tình này là một thanh niên xông pha gió bụi (!), về chiều hay thơ thần trên các bến đò. Sao lại các bến đò? Bí mật!

B UỒ N TRĂNG

Gió sáng bay về, thi sĩ nhớ,
Thương ai không biết, đứng buồn trăng;
Huy hoàng trăng rộng, nguy nga gió,
Xanh biếc trời cao, bạc đất bằng.

Mây trắng ngang hàng tự thuở xưa,
Bao giờ viễn vọng đến bây giờ...
Sao vàng lẻ một, trăng riêng chiếu;
Đêm ngọc tế ngời meo với tơ...

Chỉ biển trời xanh, chẳng bến trời,
Mắt tìm thêm rộn ánh khôi vơi.
Trăng ngả lạng lẽ như bông tuyết,
Trong suốt không gian, tịch tịch đời.

Gió nọ mà bay lên nguyệt kia,
Thêm đem sương lạnh xuống đầm dia.
Ngàn đầu ngẫm mãi chưa xong nhớ,
Hoa bưởi thơm rồi: đêm đã khuya.

Xuân Diệu

Với cái đầu đề «Thương nhớ và phiêu lưu» ấy, họ viết nên truyện, nên thơ, nên thiên tình sử, không một mối và không ngừng. Ta có thể chắc rằng, một ngày kia xoay chiều gió, khi thấy độc giả bắt đầu chán những thứ ấy, họ lại quay ra ngẫm vịnh những đầu đề khác hợp thời hơn. Để có khi mình lại trái ngược với mình. Nhưng cái đó họ không cần.

Chúng ta thường nghe nói: chỉ có thánh nhân mới hoàn toàn. Người bao giờ cũng có khuyết điểm, cũng có cái dở bên cạnh cái hay. Mà chính vì những cái khuyết điểm, hèn yếu ấy, mà người trở nên dễ mến, dễ thương. Cái hoàn toàn lạnh lẽo lắm, bởi vì không gần người.

Trong một tiểu thuyết, các nhân vật hoàn toàn không lấy được cảm tình của người đọc. Chúng ta có lẽ phục, nhưng mà chúng ta không yêu. Chính vì một nhân vật hoàn toàn là một nhân vật không thực, một nhân vật bịa đặt bởi tác giả, và vì thế không linh động chút nào.

Còn ai hoàn toàn hơn những thần và những thánh? Vậy mà người ta thấy cái cần phải «nhân

hóa» những đấng thiêng liêng ấy, để khiến các vị cũng cùng một mực thước như người. Các bà đồng bóng, các con công đệ tử của chùa đền, trước nhất đã hiểu cái cần cốt yếu đó. Ông hoàng bà chúa đều được tưởng theo hình ảnh của người phàm: mỗi ông hoàng, mỗi bà chúa đều có tật xấu và nét dở, đều có những nhược điểm như người: dễ mà nịnh nọt, dễ mà phỉnh phờ, dễ mà nũng nịu và yêu dẫu, dễ cảm thấy thần thánh cũng gần mình.

Những tiểu thuyết luân lý ngày xưa khiến chúng ta lãnh đạm, và không làm chúng ta cảm động, chính vì các nhân vật trong truyện hoàn toàn quá. Những nhân vật hình như ở một thế giới riêng, không có những hèn yếu và bản khoăn của người, và chúng ta không tự thấy mình ở những nhân vật ấy. Cuốn tiểu thuyết bởi vậy không làm ta cảm động chút nào.

Sự bịa đặt, dù hoàn toàn, không bao giờ bằng sự thực. Và tôi xin nhắc lại câu này của André Belle-sort: «Không gì bằng sự sống; sự sống là cái chuẩn đích, là mực thước của mọi vật».

Thạch Lam

Ngân phiếu gửi cho:

Monsieur le Directeur
du Journal NGÀY NAY
80, Av. Grand Buddha — Hanoi
Đừng đề tên người, nhất là tên những người trong tòa soạn và trị sự như thường đã xảy ra.

BỆNH VIỆN

Bác-sĩ Vũ-Ngọc-Huỳnh

72-74-76 AMIRAL SÈNES

(sau nhà Rượu)

Có đủ các máy chiếu điện và
chữa bệnh bằng điện

GIẤY NÓI 622

MUỐN ĐƯỢC

Răng trắng, lợi đỏ, miệng cười tươi
nên dùng thuốc đánh răng

Eclat d'argent

Có bán khắp mọi nơi và ở

Pharmacie du BON SECOURS

52, phố Đồng Khánh, Hanoi — Tél. 454

ECLAT D'ARGENT NICOTA

chế riêng cho người hút thuốc lá dùng.

Câu từ quảng cáo này đem đến các nhà đại-lý lấy một ống thuốc échantillon

CON TRÁU

TIỂU THUYẾT của TRẦN TIÊU

(Tiếp theo)

THOẠT ở nhà ra đi, ông đã tâm tâm niệm niệm. Vừa tới cổng chùa, ông đã kính cẩn, sợ hãi như một anh dân ngụ đến cửa quan.

Trước khi xin âm dương, ông tế một tuần rượu. Những người giúp việc ông hành lễ đều là những người thanh khiết cả; hai ba hôm chưa hề đụng đến miếng thịt cây.

Cứ nhìn dáng điệu ông lom khom, đi đứng khép nép trong lúc tế, đức ông ngài cũng phải rủ lòng thương rồi. Tế xong, ông cúi rạp, hai tay giơ ra cầm lấy cái đĩa đựng hai đồng trinh Khái - định để trên nhang án. Ông quỳ và kính cẩn nâng cái đĩa lên ngang trán rồi ông lẩm nhẩm khấn một thời dài. Đoạn, ông hạ thấp đĩa xuống trước ngực, cầm hai đồng trinh, deo.

Mấy cụ đứng hai bên, vờn mãi cõ ra nhìn, rồi cụ nọ thì thào vào tai cụ kia:

— Sắp hai, ngài bắt ưng.

Không đầy năm phút, tin dữ đã lan khắp sân chùa.

Xã Chính tay cầm trống khêu áp vào ngực thờ dài (Xã Chính được giữ chức đánh trống khêu đi lùi sát trước kiệu).

Ông Hiền đặt đĩa lên nhang án, sụp lễ bốn lễ rồi, cùng một cử chỉ như trước, ông lại khấn, lại deo. Các cụ lại vờn mãi cõ ra nhìn và thì thào:

— Ngựa bạch, ngài cười.

Tin truyền đi. Ngoài sân nhao nhao lên:

— Ngựa bạch, ngài cười.

Một anh xã nói với những người đi rước:

«Cứ xin mãi, ngài thương hại rồi thế nào ngài cũng ưng». Anh ta nói không khỏi hài riếu cười chút nào. Thật thế, vì anh ta nói bằng một giọng kính cẩn lẩm và trông dáng điệu anh ta cũng đủ biết.

Được cái ông Hiền cũng chịu khó lễ, chịu khó khấn. Bốn, năm bận,

hết ngựa bạch lại sắp hai, sau cùng sắp một. Ngài ưng.

«Sắp một, ngài ưng!» Tiếng hò reo khắp sân như tiếng ca khải hoàn của một đội quân đi chinh phục về.

Xã Chính mừng, nhẩy cẳng một cái như thẳng rờ. Gặp ai, bác cũng nhắc lại: «sắp một! ngài ưng!» Tuy họ biết chẳng kém gì bác.

Được lệnh các cụ, bác giờ trống ra trước mặt đánh ba hồi chín tiếng. Tức thì, cờ quạt, tán lọng giải ra đổ rục cả lối đi từ cổng chùa đến tận đường cái. Ông Hiền vẫn mũ sớ chỉnh tề, hai tay kính cẩn nâng hòm sắc của ngài đặt lên kiệu bát cống.

Xã Chính đánh một hồi ba tiếng. Rút tiếng thứ ba, tám anh ghé vai, nhắc bổng kiệu lên rất đều đặn, ngay ngắn, vì các anh khiêng kiệu nhiều lần đã thạo lắm. Trống cà rùng, trống cái, trống con, bát âm nổi díp. Rồi tiếng loa giục, tiếng tù và inh ỏi.

Nhưng kiệu ngài đến cổng liền đứng lại, nhất định không chịu nhúc nhích. Ông Lý Hiền tạm lĩnh chức đại bái và các cụ sụp lại khấn khứa mãi ngài nề lời mới chịu đi cho. Đi được mười bước, ngài bắt đầu bay, bay mãi. Các cụ sân tay áo tung lên tận khuỷu, chạy theo kiệu như đàn vịt, hai giải mũ bay tỏa ra đằng sau như đôi cương ngựa. Xã Chính quên cả đi lùi, chạy bán sống bán chết, đứt cả guộc mà không dám trở lại nhặt.

Ngài bay thẳng vào đình thôn Hạ, đứng lại hồi lâu ở sân đình cho các kỳ hào «vân-vũ» đến lễ khêu đầu, rồi ngài lại bay vào đình thôn Thượng, thôn Tiền. Khác các thánh, ngài bay cả vào thôn Trung. Rồi ngài xoay, ngài lùi, ngài phi. Mỗi lần ngài làm dữ quá, các cụ lại phải xúm lại cầu khấn.

Thương hại cho xã Chính, mồ hôi mồ kê nhễ nhại mà vẫn phải vừa chạy vừa đánh ba tiếng trống một. Bác không hề nghĩ đến cái

giá trị to tát nhất trong bọn người đi rước. Bác không quản khó nhọc, tâm niệm, thành kính để ngài chứng quả mà phù hộ cho cả làng.

Theo tôn ti trật tự, đức ông là bậc thượng đẳng thần đi đầu tiên. Đi sau cùng là kiệu đức thánh thôn Trung, vì ngài là đức thánh bà, lại mới được phong trung đẳng. Kiệu ngài lúc nào cũng đi bước một. Ngài không bay, không xoay, không lùi, nhưng ai dám bảo ngài không thiêng. Ngài cũng thiêng lắm chứ. Chỉ vì ngài thương hại tám cô chân kiệu của ngài, tám cô gái quê nhu mì, ăn vận lối tân thời: quần trắng, áo hồng, khăn vành giấy màu lam thắm. Ngài thương hại cả đến những cô đi theo hầu ngài: bốn cô đội hòm khăn châu áo ngự, hai cô cầm lẵng hoa, một cô đội hòm lồng kính trong đựng những đôi hài xinh xinh thêu toàn chỉ vàng chỉ bạc.

Cả làng nao nức, bỏ cả tát nước để đi xem. Các bà lý, bà khán, các bà vãi, bà đồng đứng hai bên vệ đường chấp tay suýt soa khăn vải, hoặc theo sau kiệu đức bà tụng niệm nam vô như các đồng trinh bên giáo cầu kinh.

Đám rước đi dài hàng cây số. Đứng xa, trên một nơi cao nhìn xuống, trông như thể một con tràng xà thêu bằng các màu sắc sỡ trên nền nhung xanh. Những chiếc lọng nhỏ lên như hàng nấm. Thịnh thoảng một tràng pháo nổ ran, làm lấp cả tiếng trống rước. Khói pháo bay tỏa ra như mây mờ.

Chiều hôm ấy, Xã Chính đi thơ thân ngoài đồng. Bác ngắm hết ruộng mình sang ruộng người, thân nhiên nhìn những cây lúa cần cỗi, khô khốc như cỏ lau. Bông nào bông ấy gầy nhẳng đâm thẳng lên trời.

Đầm gần cạn sạch, chỉ còn sót lại ít nước chảy nguồn nghèo trong lòng đáy. Hai bên bờ lở tẽ một vài người. Họ tiếc rề, còn nước còn tát.

Một người ngồi nấp trong thửa ruộng gần đấy đứng dậy, đi lại chỗ Xã Chính.

— Ai như bác Bưng ấy nhỉ?

— «Phải, tôi đây. Bác đi thăm lúa đấy à?... Hổng bác ạ, giờ cứ thế này thì vị tất mỗi sào đã được tới một thùng thóc.» Xã Bưng vừa đi vừa nói, hai tay buộc lại cặp quần.

— «Cò, rồi ông ấy mưa chứ! Nói rồi, Xã Chính hai tay vát sau lưng, đứng tư lự chăm chú nhìn phương xa. Đến nỗi Xã Bưng lững thững đi khỏi lúc nào bác cũng không rõ.

Chớp nguồn chốc chốc lại loe sáng trong những đám mây đen nhợt sau dãy núi mờ mờ. Bác không biết tên là giấy núi gì và không bao giờ bác tò mò hỏi biết, vì nó không có liên lạc đến đời bác.

Cảnh tượng ấy không mấy chiều là không bầy ra trước mắt, nhưng lần này bác để hết tâm trí vào. Bác tưởng tượng những đám mây kia đùn mãi lên rồi phủ khắp trời. Chớp nguồn sẽ đổi thành những gach lửa chói lọi và tiếp luôn, những tiếng sấm vang làm rung động cả mặt đất. Thế rồi một trận mưa nhân từ sẽ đổ xuống khắp đồng, rồi những bông lúa lép kẹp được no nê, sẽ nở bung ra nặng trĩu những hạt thóc vàng chóc.

Bác lẩm bầm nói một mình:

— «Đã cầu đảo tất phải mưa.» Và thung thình bước một về nhà.

Trên cỏ, những con châu chấu thấy động vù bay, đôi càng đập vào cánh lách tách. Bác nghịch, lấy bàn chân lia mạnh, hàng đàn châu chấu bay tản ra khắp nơi. Có nhiều con bám cả vào quần áo bác.

«Giá mấy con gà của mình được những cửa này thì tha hồ bèo.» Nghĩ vậy mà bác vẫn cứ thung thình đi.

Gần đến cổng thì trời sấm to. Tiếng say lúa ù ù bên tai như tiếng sấm nguồn.

Bác đi thẳng xuống bếp, vợ ngồi say, ngừng đầu lên hỏi:

— Minh đã về.

Tấm bẻ

Mua áo tấm bẻ nên chọn cần thận. Áo may khéo mặc vừa dễ chịu vừa tôn vẻ đẹp thân thể

Hiệu dệt NAM-HAI

45, RUE DU LAC - HANOI

(en face pagode Ngoc-Son)

CÓ NHIỀU KIỂU ÁO MỚI CHẾ RẤT NHẪ - GIÁ HẠ

— Ủ, ba nó không đi xem rước à?
 — Ai đông thóc, say lúa, già gạo
 chơ.
 Mít người sáng gạo gần đây cười nói:
 — Thấy chạy mất cả quốc phồng?
 Xã Chính cười theo:
 — Sao mày biết?
 — Thì con đứng xem gần ngay đây.
 Con thấy thầy chạy toát cả mồ hôi,
 đỏ cả áo, con thương hại quá.
 — Lão nào!

Bác gái tùm tùm cười. Bác giật
 mạnh «đăng» cối để cho thóc đổ
 xuống rồi cầm đầu say.
 Mít định nói nữa, nhưng tiếng say
 lúa ù ù át cả mọi thứ tiếng. Thấy
 mẹ làm việc luồn tay, Mít cũng
 chăm chú sáng gạo.

Xã Chính đứng một lát, thấy mỗi
 một, bèn đi lên nhà nằm nghỉ. Bác
 thiu thiu ngủ. Bác mang máng nghe
 như có tiếng sấm tận đằng xa. Ủ, rõ
 ràng có tiếng sấm. Và chớp sáng
 loáng thấm qua mí mắt bác. Rồi
 những hạt mưa nặng rơi trên tàu
 chổi ở sau nhà đồm độp. Mưa. Mưa
 to. Mưa rào. Bác cảm thấy luồng gió
 lạnh lọt qua khe cửa đến bao học
 lấy bác.

Bác ra ngồi ngưỡng cửa nhìn
 những giọt mưa trắng như bạc,
 trong như pha lê, gọi xuống trước
 mặt.

— Mưa. Có thể chứ, các ngài! tiếng
 thật!

Cái cống thông ra đường nhỏ
 quá, không đủ sức cho nước chảy.
 Cái sân đất tí hon của bác đã tràn
 ngập lên tận thềm. Bác tiếc không
 có bể để chứa. Lúa má dịp này
 tha hồ mà thừa thãi. Thật là một
 trận mưa tiền mưa bạc...

... Tiếng gà gáy sáng như tiếng
 kèn thúc giục bèn tai. Bác chơi ng
 đây, nhảy vội xuống đất ra mở
 cửa.

Ánh sáng trắng bạc buổi bình
 minh cùng với tiết trời mát lạnh
 ùa vào trong mở tối. Một con chích
 chèo đứng uốn ngực, cong đuôi
 trên chiếc đầu nóc nhà họ Nguyễn
 bốt một hồi dài. Tiếng hót trầm
 bổng, véo von như một khúc nhạc
 trong yên lặng. Đàn sẽ vừa thừ
 giấc; trước khi tản mát đi tìm mồi
 còn đương riu rít dưới tàu cau,
 dưới mái hiên. Cảnh vật đua nhau
 cùng với một ngày êm đẹp, chỉ
 một mình bác là tung hứng.

Mùa gặt vụ chiêm này có một vẻ
 đặc sắc hơn các vụ khác, đặc sắc

về nổi buồn tẻ.
 Người ta không còn thấy đâu
 những bông thuy gặt vác đôn cùn,
 vác hái như một toán nhưc binh
 đi tiên phong rào bước đến các
 quán để đợi người thuê đôn. Không
 còn thấy đâu những gánh lúa nặng
 trĩu những bông đập vào nhau rào
 rào như mưa. Không còn thấy đâu
 những cô gái quê tươi tắn, nhi
 nhảnh đi một lúa hay quang gánh
 mang cơm nước cho thợ làm.
 Không còn thấy đâu những tiếng
 đập lúa trên những cối đá thùng.
 Không còn thấy đâu những buổi

xuống mặt đất. Đứng trên cao nhìn
 như một bức i bảm vàng lâu ngày
 đã mất tuyết phai màu.
 Lạc đác chỗ một vài người, chỗ
 đám bầy kê. Họ yên lặng cảm liềm
 cắt từng bông hay vài bông một bó
 vào thùng đội về.
 Thịnh thoàng một giọng cắt
 bông lên không trung rồi. im bặt
 vì không một người xuống học.
 Họ hoàn mới thấy một bông thuy
 gặt. Đó là những chủ điền giàu có
 thuê họ gặt về lấy rom ra làm đồ
 thổi. Còn những người nghèo,
 những người bạc trắng không lấy

mười năm ngoài, thờ dài nói:
 — Từng này thóc thì sao đủ
 nộp và trả cái nợ bà chánh Bá,
 lại còn những món nợ lật vật. lại
 còn ăn, còn tiêu...Ồi chao ôi! rõ cơ
 cực! cái thân này còn vất vưởng
 cho đến bao giờ mới thoát nợ.
 Nói rồi, bác lại thờ dài. Cặp
 mắt đăm lè, hai gò má sưng lên vì
 cố nhịn khóc.

Xã Chính ngồi vắt chéo chân
 trên ngưỡng cửa nhìn ra sân, nói:
 — Bu nó a, chẳng việc gì mà lo
 cho thêm phiền. Bao nhiêu vụ nần
 cứ trả hết. Rồi sẽ xoay. Giới sinh
 voi, giới sinh cỏ.

Vợ quay ra đằng sau sủ mũi, co
 một chân lên, hai đầu ngón tay
 quệt vào gót:

— Khốn nạn, mình bảo xoay thì
 xoay cách nào bây giờ.

— Khó gì. Tôi với mình đi làm
 bằng sáo. Sáng đi đong thóc. Về đã
 có tôi say lúa, mình già gạo, còn
 con Mít sáng say. Gặp thời kém đói
 thì phải thế, chẳng ai cười.

— Vẫn biết thế, nhưng mình bảo
 đong đầu bây giờ?.. Minh không
 nhớ hôm kia tôi đi khắp làng mà
 không sao đong được lấy hai thùng
 thóc đầy nhé. Các nhà giàu họ
 thấy trời làm mất mùa, thóc gạo
 eo kém, họ găm, có chịu bán cho
 đầu.

Xã Chính ngồi yên lặng nghe,
 mấy đầu ngón tay gõ đập trên
 ngưỡng. Ngay ngõ vào, một dặng
 cau bác trông độ tháng giêng héo
 quắt đi vì nắng quá.

Vợ thờ dài nói tiếp:

— Chỉ khổ hàng nghèo đói như
 mình thôi. Có tiền mà vị tất đã có
 thóc.

— « Tức nhĩ. » Chồng chau mày,
 nghiêng răng, hai bàn tay nắm chặt
 như sắp đánh ai, cặp mắt long lên
 sòng sọc. Nhưng chỉ thoàng như
 cái chớp, bao nhiêu nghị lực lại
 tan ra tro tàn. Bác ù rừ, hai tay
 buông thõng như những tàu cau
 của bác.

Vợ đứng suy nghĩ. Không những
 chẳng tìm ra được kế gì hay mà
 bác gái còn sực nhớ đến vụ sưu
 thuế năm nay nữa.

— Chết chửa, thầy nó a, lại còn
 vụ sưu thuế sắp tới. Minh mà
 không nộp được đủ đồng thì khổ
 với ông lý, với các ông tộc điền.

(Xem tiếp trang 21)

Trần-Tiêu

bừa rom huyền nào trên sân gạch.
 Ôi! thời thịnh vượng nay còn dân!
 Trên các đường làng, toàn những
 người cấp thùng, cầm liềm uể oải
 ra đồng. Họ có vẻ lo âu, không trò
 chuyện, không cười đùa vui vẻ. Họ
 không tiếc công tiếc của để rồi
 mua lấy một kết quả khổn nạn như
 kia thì bảo họ vui về sao được.
 Cảnh đồng mới lại càng thế thảm.
 Những cây lúa gần chết khô gior
 những bông khẳng khiu. Hạt lúa
 thưa thớt không đủ sức nặng để rử

tiền đầu mà thuê. Họ cắt độc bông
 để vò cho dễ. Khi nào rồi việc họ
 sẽ cùng con cháu đi cắt rạ về phơi.
 Nhà xã Chính cậy ngót ba mẫu
 mà góp lại không được tới ba
 mươi phương thóc.
 Mọi năm được mùa, một sào xấu
 nhất còn được mười lăm, đôi mươi
 phương.
 Hai vợ chồng lo lắng phờ cả
 người.
 Vợ đứng nhìn đồng thóc tí hon,
 nhớ lại đồng thóc tương cũ tháng

Bà giáo Pháp có bằng Cử-Nhân,
 giấy ở Đông - Dương đã lâu
 ngày, nhận giấy nói tiếng Pháp
 cho các bà, các cô biết tiếng
 Pháp, nhưng chưa quen nói.

HỎI TẠI
 67, Phố Trường-thị, 67
 HANOI

Mua mau kẻo hêt :

1-) LÂM ĐĨ của Vũ-trọng Phụng Giá 0\$60
 Tại làm sao con nhà lử lử lại đi làm đĩ? Cuốn Lâm đĩ của Vũ-
 trọng-Phụng sẽ trả lời các ngài câu hỏi ấy!

2-) TẮT ĐÈN của Ngô-tắt-Tổ Giá 0\$80
 Cuốn này sẽ cho ta biết cái mặt trái xã-hội khi tối đèn tắt
 ủa. Thật là một cuốn phim tả chân ta chưa bao giờ tưởng có.

3-) THANH GƯƠM BẠCH NGOC của Phương-Trì Giá 0\$85
 Một bộ truyện trinh-thám đã xuất-bản. Ở xa mua cả 3 cuốn gửi
 1p.50 (cả cước) bằng tem cũng được cho:

Nhà in MÀI-LINH Hanoi

VÕ-BỨC-DIÊN
 KIẾN TRÚC SƯ

3 - Place Négrier,
 Bờ - hồ - HANOI

MEIN KAMPF

của Adolf Hitler

Mein Kampf (Moi combat — tôi tranh đấu) là một quyển sách bày tỏ chương trình cải tổ và làm cho nước Đức trở nên mạnh của Adolf Hitler. Quyển sách này đã trở nên quyển « Thánh Kinh » của dân tộc Đức, và đến giờ đã xuất bản tới 4 000 000 cuốn. Ông Hitler không cần lấy lương thù tướng và chỉ sống bằng tiền tác giả của cuốn sách đó. Những hành động của nhà độc tài từ trước đến nay đều theo đúng trong *Mein Kampf*. (Sách này Hitler bắt đầu viết từ năm 1923, trong khi ông bị tù vì đảng Quốc gia xã hội thất bại). Dưới đây là một vài tư tưởng và thuyết lý trong chương trình cải tổ dân Đức và nước Đức của Hitler (Trích ở bài phỏng thuật của Benoit-Méchin trong báo *Match*).

Có quyền thế thì phải có trách nhiệm

ĐỐI VỚI HITLER: Chính thể hay hơn hết của một chính phủ, là cái chính thể bảo đảm một cách tự nhiên cho những người giỏi nhất trong nước, những người có tài năng, một địa vị và một ảnh hưởng khiến họ trở nên những người đưa đường và cầm đầu dân chúng.

Làm cách nào để được cái kết quả ấy? Phải kiên cố áp dụng cái phương pháp lấy chính sách độc tài làm gốc.

Hitler viết: Người dân tốt hơn hết là người có nhiều can đảm và ý trí, không ngần ngại nhận lấy một trách nhiệm rất nặng nề. Dù là thu xếp công việc của một thôn nhỏ hay cai trị cả một nước lớn, bao giờ cũng chỉ là một người định đoạt hết thảy mọi việc, chứ không phải theo ý kiến phần đông của một số người bần tiện. Và người có cái trọng trách cầm quyền chính cũng không phải là người đã lấy được nhiều phiếu bầu hơn hết, người ấy không cần được lựa chọn bởi cả những người sau này sẽ phải vâng lệnh mình: người ấy bắt họ sẽ phải phục tùng vì cái giá trị cao hơn của mình, hay được cất cử ra bởi một người đứng đầu mà chính mình phải tuân lệnh. Phải có một trật tự rất nghiêm ngặt trong hết thảy các thứ bậc của quyền

chính, cho mãi tới những then mây rất nhỏ của chính phủ, theo cái phương pháp mà trong tất cả các thời đại đã làm lung lay cái uy thế của quân đoàn: « Người nào giữ một việc điều khiển thì đối với những người dưới mình đều có một quyền thế rõ rệt; còn phần người ấy thì chỉ riêng một mình chịu trách nhiệm với những người trên.»

«Tôi sẽ hoán cải người Đức»

Hitler viết: Một công việc chính yếu của chủ nghĩa quốc gia xã hội là sẽ hoán cải từng người Đức, sẽ tạo nên một mẫu người mới, người Nhật-nhĩ-man.

Công việc giáo dục của đảng sẽ bắt đầu ngay từ lúc tuổi trẻ. Mỗi người Đức, ngay từ lúc còn non nớt, sẽ lần lượt vào những đoàn, hội — hội thanh niên Đức, đoàn tranh đấu, sở lao động, v. v... — để noi từng đợt đến tuổi đáng lính, khi mà họ sẽ được cấp một cái « đảng là dân Đức.

Bản ngã, tư cách, nghị lực, đó là những đức tính chính yếu của một người dân Đức

Trong những năm huấn luyện mà người ta dạy thanh niên những phương pháp chính của chủ nghĩa quốc gia xã hội ấy, người ta sẽ làm nảy nở rõ rệt cái tư cách riêng của từng người. Phải bỏ hẳn cái lối giáo dục phóng khoáng, tự do của thế kỷ XIX. « Nước dân chủ không cần đến những nhà thông thái », đó là lời nói của phái Lập hiến.

Ông Hitler nhắc lại: Nước Đức không cần những người trí thức, mà chỉ cần những quân lính, những người tranh đấu; phải làm nảy nở cho thanh niên cái nhân cách (per-

sonnalité) chứ không phải cái tinh cách cá nhân (individualité), cái ý trí (volonté) chứ không phải cái trí khôn (intelligence).

Trong cái chính sách giáo dục mới ấy, môn thể thao sẽ đứng đầu. Một thể hệ gồm những người có những bắp thịt rắn chắc, đầy đặn với những sự thiếu thốn, quen thuộc với cái đời quân lính và sinh trưởng trong một bầu không khí có cái « khuôn phép anh hùng » phải thể chân cho những người yếu đuối, trí đầy những sự hiểu biết không thiết thực và vô ích có tới 90% dân số và là kết quả của cái chính sách giáo dục « bình dân ».

Công việc tai hại của những người trí thức

Vì những người trí thức nên nước Đức bị phân năm 1918. Chính những người trí thức đã đầu độ nước bằng cách gây ra cuộc tranh đấu của các hạng người và nêu ra những thuyết lý về chủ nghĩa marxisme.

Hitler nói: Sau hết, những người trí thức đã phạm một tội không thể tha thứ: tự coi mình là một lớp người biệt lập, hơn tất cả dân chúng và riêng hơn những người làm việc bằng chân tay.

Nếu phải thương lượng trí thức của ta đã được theo một nền học vấn ít phân biệt tinh thần và vật chất hơn, nếu họ đã học đánh võ, thì việc nổi loạn ở Đức do những quân đảo ngũ, những quân phản quốc và những người hèn mọn gây nên sẽ không bao giờ có thể có được. Điều đã khiến cho việc nổi loạn ấy thành công hẳn không phải là sự can đảm, sự táo bạo, sự cứng cỏi của những người phản quốc, đó là sự hèn nhát, sự thiếu trí quyết đoán một cách

— Khát quá! Mình phải dẫn cho chóng xong rồi về uống nước mới được.

đáng thương của những nhà cầm quyền và phải chịu trách nhiệm.

Phải trả lại sự lao động cái phẩm giá đã mất

Cái chính sách giáo dục sai lạc tạo nên « những lớp người cầm quyền » ấy đã làm tổn hại cho nền tảng của một dân tộc. Đã in sâu vào trí tưởng tượng của những người làm việc bằng chân tay là một cái tai vạ — một việc Trời trừng phạt loài người — những người trí thức đã ca tụng cái tuyệt đỉnh của sự lười biếng và sự nhàn rỗi, tuế mà chính « sự làm việc là cái tinh hoa của đời người, là anh em của sự tranh đấu ».

Ngày nay phải phân biệt việc làm và lợi lộc, và trả lại cho sự làm việc cái chân giá của nó. Sau hết, thanh niên phải nhớ rằng sự chia rẽ một dân tộc ra làm « phái trí thức » và « phái thợ thuyền » chỉ là một lập đề của trí tưởng, không cần cứ vào sự thực; và người làm việc bằng chân tay với người làm việc bằng trí đều là những người hoạt động, sáng tác như nhau cả ».

(Match)
M. trích dịch

CABINET D'ARCHITECTE

NGUYỄN - CAO - LUYẾN
HOANG-NHƯ - TIẾP

Architectes diplômés P.L.G.I.

Angle Rues Richaud et
Borgnis Desbordes — Hanoi
TÉL. 678

Lậu, Giang

Mắc lậu, tím-la, hạ-cam, bất cứ nặng, nhẹ, mới hoặc đã lâu, chỉ nên đến

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131, Route de Huế, 131 — Hanoi

sẽ được khỏi rút nọc, chắc chắn như thế, thuốc dễ uống, bệnh đỡ ngay trong 6 tiếng đồng hồ. Lúc khỏi bệnh nhân đã có cách thứ lấy. Nhận chữa khoán cả đấn bà, trẻ con. Thuốc lậu 0p.60 một hộp, Giang-mai 0p.70, Hạ-cam 0p.30.

ĐẠI-LÝ: Quang-Huy Hải Dương, Mai-1, Igh 60-62 Paul Doumer, Hải-phong, Ioh-Trí 41 Rue du Marché Ninh-binh.

RƯỢU CHÔI HOA - KỲ

Các bà sinh nữ muốn khi ra cũ, được đồ da, thơm thịt, mạnh khỏe như thường, không lo tẻ thấp, đi lại được ngay. Chỉ xoa Rượu Chôi Hoa-Kỳ thì không lo ngại gì hết. Rượu Chôi Hoa-Kỳ này trị được nhiều chứng rất giỏi là: Sinh nở, tẻ-thấp, thể-thảo, đau lưng, đau mình, đầy bụng, đau bụng, chân tay mỏi mệt, tím thịt, sai gân, bị đòn, bị ngã chảy máu, đứt tay, cầm máu, cầm thừ, xoa đều khỏi hết, kiến hiệu rõ ràng. (Ai muốn mua xin cứ hỏi ở các nhà Đại-lý). Phòng Tích « CON CHIM » ở khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-Kỳ, Cao-Mên, Laos.

RƯỢU CHÔI HOA-KỲ
Hộp lớn: 150 grs bán: 5/00
Hộp nhỏ: 80 grs bán: 3/00

LƯ'OM LẶT

Lại một việc phát minh của Mỹ

A y là thuốc lá cuộn bằng giấy bóng. Người Mỹ thật quá ham mê cái thứ giấy bóng. Tất cả các thực phẩm, hay gần hết, đều bọc bằng giấy bóng để giữ cho nó khỏi bị hỏng. Vậy thiết tưởng lấy gì làm lá khi ta thấy những nhà chuyên môn Mỹ tìm hết cách dùng giấy bóng ấy?

Thuốc lá cuộn bằng giấy bóng có lợi gì?
Trước hết giấy bóng ấy không phải là thứ giấy bóng thường. Giấy ấy làm bằng thuốc lá, như thế hẳn là một điều lợi rồi, vì tránh được mùi khét của giấy.

Sau về phương diện bên chất, thì giấy bóng giai đoạn giấy thường một cách rõ rệt rồi, đó cũng là một điều không thể bỏ qua được.
Còn một cái lợi nữa là giấy cháy đi, tàn chỉ còn lại bằng một phần năm giấy thường thôi.

(Robinson)

Làm mực bút máy

THEO cách làm sau đây, các bạn sẽ có một thứ mực bút máy khá tốt:

- Bleu de méthylène 5 gr.
- Phèn chua tán nhỏ 10 gr.
- Nước lọc 500 gr.
- Cồn 95 phần 30 cm³

Trộn kỹ bleu de méthylène vào cồn, rồi hòa chung nửa số nước trên vào; một mặt cho phèn chua vào chỗ nước còn lại, đánh kỹ rồi thêm:

- Glycérine 25 gr.

Sau khi đã đổ lộn và đảo kỹ hai chỗ nước trên, phải mang lọc để cho mực thật trong.

Cái riu của Guillaume II

B ỮA 27 Janvier vừa qua, nguyên hoàng đế nước Đức Guillaume II làm lễ thọ 80. Vào dịp ấy các con ông có đến thăm và cả thống chế Mackenzen, đã già 87 tuổi cũng đến mừng.

Ông có nhận được ít nhiều đồ mừng, trong số có một cái riu để tập cái « men toé thao » yêu quý của ông. (Ông thích đến cây)

Mừng một cái riu cho nguyên hoàng đế chiến tranh, thật là một cử chỉ thích đáng.

(D. I.)

Trò xiếc

N HỮNG ai thích xem xiếc hẳn không lấy làm lạ nữa khi thấy những người làm trò nhảy lên hai vòng (double saut périlleux). Song trước khi nhảy được một cách dễ dàng như thế thì chắc họ đã phải luyện tập công phu lắm.

Có một điều ít người biết đến, là nhiều tài tử đã gãy cổ trong khi luyện tập.

Chỉ lúc bắt đầu hồng hay lượng ước sai... là đủ khiến người làm trò đâm cổ xuống, lao cả mình và lấy hết đá... để không trở dậy nữa.

Sau cái trò nhảy hai vòng, người ta thử nhảy ba vòng (triple saut périlleux) nhưng không có kết quả. Cái thêm chút hại mất mấy người. Thật là một lối nhảy nguy hiểm, xứng đáng với cái tên chữ Pháp) của nó.

Năm 1860, một người Mỹ là Dutton đã một lần quả đã nhảy được ba vòng. Bác tạ ơn Trời đã ban cho cái may mắn, ấy, nhưng từ đấy bác không dám làm lại cái trò ấy nữa.

Tuy thế, năm 1928, một người Mỹ-tây-er 28 tuổi, tên là Codona, vốn làm trò đánh đu từ thuở nhỏ ở xiếc, đã luôn luôn nhảy được ba vòng. Một tin đã làm huyền não trong nghề xiếc. Ấy đây chỉ có Codona là người đã làm thạo cái trò ấy, và tới nay vẫn không ai bắt chước được cái ngón riêng của bác.

(Robinson)

Sáng kiến ngộ nghĩnh

N HIEU nhà khôi hài chuyên môn nạt óc để tìm những sáng kiến ngộ nghĩnh, cốt để làm nở trên môi người đồng thời một nụ cười có khi chẳng được mặn mà chút nào.

Trái lại những người thường có khi không phải tìm lời mỉa mà có được những kết quả rất tốt đẹp.

Ông M.W., người Mỹ, định lập cách báo thù những người cầm lái xe ô-tô có tính làm bộ, bốp còi inh ỏi để vượt hết thấy những xe đi trước.

Đáp lại bằng cách bóp còi?.. khiến đường phố râm rĩ mà không có ích lợi gì cho ai cả?

Ông M. W., tìm được một cách khá lạ lùng: một chiếc mặt nạ nhỏ làm

kh

— Tòa phật anh ba năm rồi, anh có kêu oan gì nữa không?

— Xin tòa cho tăng lên 5 năm a.

— 77

— Vì bây giờ thóc cao gạo kém, làm không đủ đóng thuế a.

rằng cứ để dân bản xứ đi chạc như thế là một chính sách hay...

(Robinson)

Rắn giữ nhà

M ỘT cửa hàng lớn ở Paris có một trại bách thú rất đáng chú ý, thường bán cho khách hàng những con rắn đẹp bằng một giá rất rẻ. Có phải người ta định phổ thông cái một loài rắn trong nhà như ở vùng quê xứ Brésil chăng? Ở đây chuột sinh sản rất nhiều và là một cái nạn lớn cho dân quê. Ở Pháp chuột cũng đang hoành hành dữ dội và người ta đang tìm cách bài trừ. Vì thế nhà hàng trên kia có gây một loài rắn riêng để trừ chuột. Thứ rắn nuôi trong nhà ấy lấy giống ở Brésil, là một giống rắn nhỏ mình dài không quá bốn thước nhưng to có khi bằng cánh tay. Rắn ấy chỉ bán có vài quan (gần như cho không) một con, trong các chợ ở Rio-de-Janeiro, Parnambone, Baliva, v.v. Nó rất lành, không độc, đáng bỏ ừ ỏi, cả ngày chỉ ngủ ở chân cửa thang, khi có tiếng động mạnh hay người đi qua thì mới khẽ ngoe đầu lên. Nhưng đêm đến nó bắt đầu đi lung chượt, chơi đùa vào khắp nơi, cả chỗ hồng giữa sàn gác và trần nhà. Nó văng mình đi như một chiếc lò-so đột nhiên bật tung ra, người vào gây chuột rồi cắn bẹp đầu. Như hết thấy các loài rắn đều giành ăn, nó chỉ thích bắt chuột để giết đi thôi. Nó quen nhà đến nỗi khi chủ mang đi xa, nó xông ra và như một con chó có nghĩa, lại tìm đường về nhà.

Mỗi nhà ở Brésil, trong những tỉnh nóng nhất có nhiều chuột, đều có nuôi một con rắn ấy, coi như một vật bất động sản mà chủ nhà sẽ khôn khéo ca tụng các đức tính khi muốn bán hay cho thuê nhà mình.

(D. I.)

M. dịch

Đi xe lửa không mất tiền

K HÔNG một hành khách nào giả tiền vé trên con đường xe lửa ở biên giới nổi Ấn-đô với xứ Afghanistan.

Mỗi ngày có một chuyến xe chạy, người công-tôn đi khám vé. Nhưng bác không nhận được lấy một xu nhỏ, người bản xứ chỉ yên lặng « trả lời » bằng cách chìa súng vào ngực bác công-tôn. Chúng ta tất hiểu rằng trong những trường hợp ấy bác bác không đại gì mà nài nữa.

Tuy thế, vì chính phủ trả công để làm cái công việc ấy, nên bác công-tôn kia không nản trí, ngày ngày đi khám vé mà chẳng thu được đồng nào. Người ta nói rằng từ năm 1930, không bán được lấy một vé. Một kỷ niệm đáng ghi nhớ mới đây là có hai người da trắng đã giả tiền hai chỗ ngồi... đó chỉ là một độ lượng của họ. Tại sao họ lại không theo tục bản xứ? Người làm công hẳn không quên cái kỷ niệm cảm động về hai người khách qui ấy.

Tuy thế xe lửa đường ấy vẫn chạy vì việc dùng binh. Khi có loạn chính phủ sẽ vận tải được nhanh chóng từ nơi này đến nơi nọ. Ngoài ra người ta còn cho

(Robinson)

Lời tâm sự của võ sĩ Vũ Ôn (giáo sư Gong Trà Kha)

Từ trước đến nay, sau khi học xong ở Cao Mên về tôi đã từng lấy lại nghề ra để truyền bá lợi cho đồng bào được bao nhiêu người thành tài, đã hoàn toàn có ý đồ để tránh những sự nguy hiểm rủi ro, đã chữa khỏi hàng ngàn người bị bệnh thần kinh (Système nerveux), đã dùng bùa chiêu tốt để giúp nhiều người buồn thui bán lỗ thành phá đạt thịnh vượng, về bùa yêu nhân đạo để gây hạnh phúc gia đình cho bao vợ chồng chẻ nhau, rồi thành hòa hợp, v. v.

Hàng ngày tôi nhận được nhiều thư khuyên tôi nên cần thận trong sự truyền

nết người, xem tướng mặt (Physiognomie), xem tướng chữ (graphologie) xem tướng tay (chromancie), tôi đã từng kinh nghiệm nhiều rất đúng nay lại muốn đem tài mọn ra công hiến đồng bào. Vậy các bạn muốn biết rõ tương lai hạnh phúc của mình, đường công danh ra sao, nhân duyên như thế nào, cửa hàng vắng khách tự nhiên đông, hãy viết thư về cho tôi.

- VĂN HẠN
- TIỀN VĂN
- HẬU VĂN
- SHIAN ĐUYỄN
- KẾ THỦ
- SANG HÈN

- Học Gong Trà Kha lối hàm thụ, mandat 3p.00
- Bùa chiêu tài, bùa yêu nhân đạo, bùa thương 3p.00
- Xem tướng tay (tên rõ hai bàn tay vào giấy kèm theo tuổi) 1p.00
- Xem tướng mặt, gửi ảnh face 6x9 (xem chữ viết kèm theo tên tuổi ngày sanh. 1p.00
- Hỏi hạn xin kèm có 0p.06 để trả lời.

Tại 120bis Chancelaine, Hanoi (mandat để tên VŨ ÔN)

AVIS IMPORTANT — Đúng 6 Avril này, tôi ở Huế, Saigon, Cambodge, các bạn có thư từ gì xin cứ gửi về 120bis Chancelaine Hanoi, sẽ gửi theo cho tới và vẫn đúng kỳ hẹn.

CON ĐUỜNG SÁNG

TRUYỆN DÀI của HOÀNG ĐẠO

(Tiếp theo)

DUY mỉm cười nhìn Thơ :
— Biết vậy thì anh chậm lại chút nữa để ta cùng ra suối Lam chơi.
Thơ đưa mắt nhìn vào trong nhà :

— Anh nói dễ nghe nhỉ. Các anh, các chị ấy đương trông đợi anh mòn cả mắt kia kia.

Duy nghe câu khôi hài bật cười to :

— Ủ nhỉ. Thế mà anh quên mất.

Rồi nhanh nhẹn chàng nhảy xuống ngựa.

Vào đến thềm, Minh đương ngồi đún dây trên chiếc ghế đu, dùng dây :

Cổ nén sự bức tức, chàng vội vàng ngồi phịch xuống ghế, thong thả nói :

— Một quá...

Nhưng Minh vẫn không tha, tùm tùm cười, hấp háy mắt nhìn Duy.

— Chú một à? Đi những đâu mà một?

Duy cầm cốc rượu mạnh uống cạn :

— Đi xem họ vào đám.

Thơ đương xếp dọn bàn ăn, dừng tay hỏi :

— Ở đâu thế, anh?

— Ở Hạ-nậu.

Ngừng một giây, Duy nói tiếp, vẻ chán nản :

— Họ chưa làm gì cả.

Minh hỏi :

không biết. Đối với họ thì chỉ có một cách : là cứ để mặc họ với nhau, cốt họ trả tiền thuê mình sông phẳng là được rồi.

Duy cãi :

— Nhưng họ khổ sở lắm kia.

— Chú cứ tưởng thế thôi. Kham khổ lâu rồi họ cũng quen đi chứ.

Duy ngồi lặng yên nhìn mình. Chàng nghĩ đến những tá điền của mình, rùng mình. Chàng biết Minh mới mua một cái đồn điền lớn về vùng Bắc-giang được hơn một năm nay và trong nhà ăn tiêu xa xỉ lắm...

Yến, vợ Minh, tiếp lời chồng :

— Nhà tôi nói thế mà phải đẩy chủ ạ. Minh phải nghĩ đến mình trước đã. Chú có ý tốt muốn cho

câu nói của Minh ban này : « Kham khổ lâu rồi cũng quen » và ngẫm nghĩ. Chàng ngờ rằng sự khổ cực của dân quê chung quanh chỉ là ở trí tưởng tượng của chàng. Có lẽ ta tự đặt ta vào địa vị họ — Duy nghĩ thầm — nên ta thấy họ khổ mà thôi. Những nét mặt hốc hác của bọn trẻ con làng Thượng-nông, ráng hằm trong nhà người tá điền lại hiện ra, rõ rệt, như một cái chứng cứ hiển nhiên của sự cùng khổ chung quanh. Duy chợt nhớ đến quang cảnh đình làng Hạ-nậu, đến vẻ mặt phớn phở của bọn chức dịch, và chàng giật mình khi nhìn thấy ở trên mặt Minh và Vận cũng cái vẻ phớn phở ấy. Chàng nghĩ thầm :

— Kia, chủ nhân đã về rồi. Làm việc bí mật gì mà đi lâu thế?

Vân cười xòa :

— Cậu đốc nhà tôi còn làm quái gì nữa.

Câu nói lóng có ý nhắc đến cuộc đời chơi bời của Duy khiến Minh thích chí, vỗ tay cười ầm lên.

Minh nháy mắt bảo Duy :

— Lần sau, chú rủ tôi đi chơi nhé. Đừng có mò đi ăn mảnh, không nên đâu.

Mọi người đều cười ồ. Duy khó chịu : cuộc đời mà chàng muốn quên hẳn, luôn luôn có người cố ý bắt chàng nghĩ đến.

— Họ chưa làm gì cơ?

Thơ ôn tồn giảng :

— Ấy nhà em đưa tiền để họ đào giếng, nhưng chắc là họ bận đám, nên họ chưa khởi công.

Vân nghe nói, cười phá lên :

— Có thể mà chú buồn được.

Họ không làm thì thôi, đời tiền về càng hay chứ sao?

Minh mỉm cười :

— Đưa tiền cho bọn nhà quê mà còn hòng đòi lại! Chắc là họ chia tay nhau rồi.

Duy giật mình nhìn Minh hỏi :

— Sao anh biết?

— Tôi thì còn lạ gì bọn họ mà

họ sung sướng, nhưng họ không ơn gì chủ đâu, còn oán nữa là đằng khác.

Vân cười nói :

— Thà cứ như tôi này là ổn hơn hết. Cứ mỗi năm về thăm đồn điền hai lần để thu thóc, rồi lại ra Hanoi. Ở nhà quê thì buồn chết. Có phải không cơ?

Thơ nhìn Duy, mỉm cười đáp :

— Tôi thì ở nhà quê đã quen rồi.

Duy vẫn ngồi lặng yên, chàng mãi nhìn chiếc nhẫn kim cương lóng lánh trên tay mình, và nghĩ đến những bàn tay cục mịch của bọn nông phu. Chàng tự nhắc lại

— Minh và Vận, cũng chỉ như bọn kỹ mục kia, chỉ biết nghĩ đến mình, sung sướng lấy một mình.

Duy định nhón nhìn kỹ Minh và bỗng nhiên thấy thêm muốn có cái trí suy xét đơn giản của Minh trước mọi việc, đồ lỗi cả cho người khác, yên tâm không nghĩ ngợi lối thôi :

— Có nhẽ thế mới sung sướng được chăng?

Duy ngập ngừng không dám tự trả lời mình ; chàng vừa mới nhận ra rằng chỉ có những linh hồn thấp kém mới có thể tự tác một cách quá dễ dàng như thế

được. Tay nhiên, Duy vẫn không khỏi ghen tị với sự sung sướng của Minh, và liên tưởng đưa chàng so sánh với nỗi sung sướng của chàng lúc bắt đầu yêu Thơ và tìm được cái lý tưởng gây hạnh phúc cho người khác. Chàng buồn rầu nghĩ rằng cái sung sướng ấy mong manh đến nỗi gặp sự thất bại là tan đi như làn khói trước gió.

Bất giác, chàng nhìn Thơ. Và chàng hốt nhiên cảm thấy nét mặt thanh thoát của người yêu như một ảo tưởng đã lừa dối chàng. Thơ vẫn nhẹ nhàng nói chuyện với Yến, với Minh, với Vân, như không xảy ra một việc gì, trong khi lòng chàng xao xuyến trước ý nghĩ như một lá thuyền nan bập bềnh trên mặt sóng cả. Lúc này, Duy cảm thấy Thơ xa chàng quá, không thể hiểu được chàng mà cũng không thể cứu vớt được chàng nữa. Thơ làm việc thiện như nàng làm trăm ngàn việc khác, do cái tính tự nhiên của nàng, không bao giờ tìm đến căn nguyên của công việc mình làm, không bao giờ bứt rứt tự hỏi tại sao hay nghĩ cách làm thế nào để đạt lý tưởng cho đến tuyệt đích. Phải rồi, Duy tự nhủ, trí ta hẳn khoả đi tìm hạnh phúc hoàn toàn, cho ta và cho người khác, và vì ta thấy khó khăn quá, thấy sức không đạt được lý tưởng nên ta sinh ra ngờ cả đến sự chính đáng của lý tưởng ấy. Hạnh phúc của người khác, thì đấy, kết quả kẻ đã buồn nản; còn hạnh phúc của riêng ta? Ta đã bắt đầu ngờ vực rồi.

Duy buồn nản vì cái hạnh phúc ấy với một con bướm trắng chàng bắt được, nhưng bướm đã tuột bay đi, để lại trong tay chàng một ít phấn; còn Thơ, Thơ cũng không gợn tay với lại nữa. Duy nhận thấy chàng và Thơ không phải là cùng chung một linh hồn như chàng tưởng; đầu yên nhau đến bực nào chẳng nữa, chàng và Thơ vẫn là hai người cách biệt nhau, như

hai con chim mỗi con ở một bên cửa kính mà vẫn cố tìm lối giao cánh với nhau. Chàng nhận thấy mình cô độc lạ thường, như cây thông đứng sừng sững giữa đời than thở cho sự cô độc của mình. Trong lúc những ý tưởng ấy đến làm nao động tâm trí, Duy lấy làm lạ rằng chàng vẫn cử động như một cái máy, tay chàng

vẫn đều đều gấp đồ ăn và miệng vẫn đều đều nhai.

Bỗng Duy nghe Minh lên tiếng: — Chú Duy đói có khác, chỉ ăn thôi không nói năng gì nữa.

Duy bàng hoàng trả lời: — Ai bảo anh thế?

Câu trả lời vợ vẫn khiến ai nấy cả cười. Nghe tiếng cười khanh khách của Minh và của Vân, Duy sực nhớ đến tiếng chuông đồng hồ báo thức, những hôm mà chàng cần phải dậy sớm. Lúc này chàng chỉ có một ý muốn, là dấu kín sự nao động trong tâm hồn. Chàng cũng lên tiếng cười theo, cười thật to, khiến cho Thơ ngạc nhiên nhìn chàng. Vận nói mồm:

— Cậu dốc nhà tôi cười chữa thẹn, nghe làm sao ấy.

Duy vội vàng đánh trống lảng: — Tôi có phải là dốc đầu mà anh cứ tồn lên thế? Vận nói: — Cũng phải gọi là thế chứ. Chàng nhè lại gọi tên tục chú ra. Thơ nói: — Anh cứ gọi nhà tôi là cậu ba là được rồi. Yến ra về không bằng lòng:

— Lúi xúi thế không được. Anh em trong nhà đã đành, nhưng còn người ngoài.

Thực ra, Yến thấy Duy hay gọi tên húy Minh ra nên muốn cho chàng một bài học. Duy cũng hiểu ý cố giấu một nụ cười chế nhạo:

— Vâng xin lĩnh ý chị Hàn. Nhưng chị cứ gọi tôi là Duy cũng tốt lắm rồi.

Rồi chàng cười âm lên, đứng dậy.

Lúc Duy ra ngồi ngoài hiên, trời đã đổi gió nồm. Mây đen từng giãi theo gió bay lên cao, một thứ ánh sáng lạnh lẽo ôm trùm lấy mọi vật. Duy có cái cảm tưởng rằng thứ ánh sáng ấy dường như vào tâm hồn.

(Còn nữa)

Hoàng Đạo

Lậu, Giang-Mai, Hạ cam

Muốn khỏi bệnh trên 1 cách mau chóng không hại đến sức khỏe, sinh dục, chỉ dùng thuốc Thượng-Đức là được vừa ý:

Lậu: ra mủ, máu, buốt tức, xung ngọc hành, bí tiểu tiện... dùng 1 lọ đở trông thấy. 6 lọ khỏi hẳn. Giá 0p 50 một lọ.

Giang-Mai: lở loét, củ đinh, thiên pháo, mào gà, hoa khế, hạch, sỏi, đau xương... dùng 1 hộp đở hẳn được 1 nửa. Giá 1p00.

Hạ cam: mụn, soài, phát sốt, phát rét, đau đớn không đi lại được, chỉ 2 hộp, mỗi hộp 0p80 là khỏi hẳn.

Ai muốn chữa khoán, giá nhất định, nhà thuốc đều nhận.

Lại nhà thuốc có buồng riêng khám bệnh, chữa bệnh rất hợp vệ sinh. Có bệnh, không đau bằng đến nhà thuốc THƯỢNG-ĐỨC

15 phố Nhà Chung, Hanoi

Hỏi bệnh xin dinh tem để trả lời

Có đại-lý khắp các tỉnh:

ĐẠI-LÝ: Hanoi: Bách-Gia 71 phố hàng Nón. Hải-phong: Văn-Tân 37 Avenue Paul Doumer. Nam-định: Việt-long, 28 Rue des Champeaux. Ninh-bình: 41 rue Marché. Nha-trang: Ng. đình-Tuyên, tailleur. Bắc-ninh: Vĩnh-Sinh 164 rue Tiền-an. Ưông-bí: Mai viết Sảng 27 rue Vernaz. Vinh: Sinh-huy được-diêm 25 Maréchal Foch. Thanh-hóa: Thái-lai 72 route Bến-thủy et 6 Grand Rue. Hải-dương: Quang-huy 25 rue Maréchal Foch. Hà-dong: Minh-long 25 Ng-hữu-Độ. Thái-bình: Minh-châu 36 Jules Piquet. Cao-bằng: Ng. xuân-Chiêm 64, rue Vườn Cam. Vĩnh-yên: Mme Ng. thị Năm 47 Mai trung Cát. Huế: Thanh-niên 43, Rue An-cự. Tam-quan: Trần hóa Đạo commerçant. Long-xuyên: Ng. hữu Thuế dit Thái Librairie. Faiso: Hồng-phát 126 rue des Cantonnois. Bắc-liêu: Trung-hiếu-ngĩa 60 Lamothe Carrier. Bến-tre: Tân-Thanh. Cần-thơ: Ng-v-Nhiều Kiosque au Petit-Guin. Thakhek: Ng-v-Khôi. Phú-lý: Việt-Dân Bd principale. Tourane: Lê công Thành avenue du Musée. Bắc-giang: Vinh-Hưng. Yên-báy: Tam-dông 23 place du Marché.

BAS SPORT « CÉCÉ »

VENTE EN GROS
CU CHUNG
100, Rue du Coton
HANOI

SẮP CÓ BÁN

Một tập tranh in nhiều màu trên giấy dày thượng hạng khổ rộng 25 x 32

50 mẫu y phục phụ nữ LEMUR

do họa sĩ Cát Tường vẽ và xuất bản.
Nhà xuất bản Đời Nay phát hành.

Có đủ các kiểu áo từ người nhón đến trẻ em.
Có lời chỉ dẫn rõ ràng về cách lựa kiểu, cách may, chọn màu và kích thước để tiện mua vải

Giá 1\$80

Hạt sạn

Thảm quá!

T. T. T. Năm trong truyện ngắn « Người thứ nhất » :

Mà kẻ người bộ hành hay chiếc xe lăn nhiên đi qua là lại ném cho bà cụ một thất vọng thối ra bằng tiếng thổ dãi.

Người bộ hành hay chiếc xe ấy không thân nhiên đâu, vì còn nhớ ném cho bà cụ một thất vọng. Mà một thất vọng ấy nếu do chiếc xe ném cho bà cụ thì hẳn nó cũng ở cái xe ấy thối ra bằng tiếng thổ dãi. Lý luận lắm. Còn có nghĩa hay không thì đó là điều phụ không đáng kể.

Và thảm thúy quá!

Cũng trong truyện ấy :

Người con gái mới độ hai mươi, mà lo buồn đã sớm hái mất cả những nụ cười đáng lẽ phải nở ở trên cặp môi hồng tươi, song chỉ thấy luôn luôn ngậm miệng hay chỉ mở để sẽ những câu ca nào nuốt, nặng một u hoi.

Vấn làm lý thường tối nghĩa. Đành rằng thế. Nhưng thiết tưởng trước khi viết văn tâm lý, người ta cũng phải học đặt câu đã chứ!

Tinh mắt!

Cũng trong truyện ngắn ấy :

Một xiêu thuốc lúc nào cũng xoi rêu, đặt dưới chân giường. Một bức màn màn án ngữ mắt người qua lại.

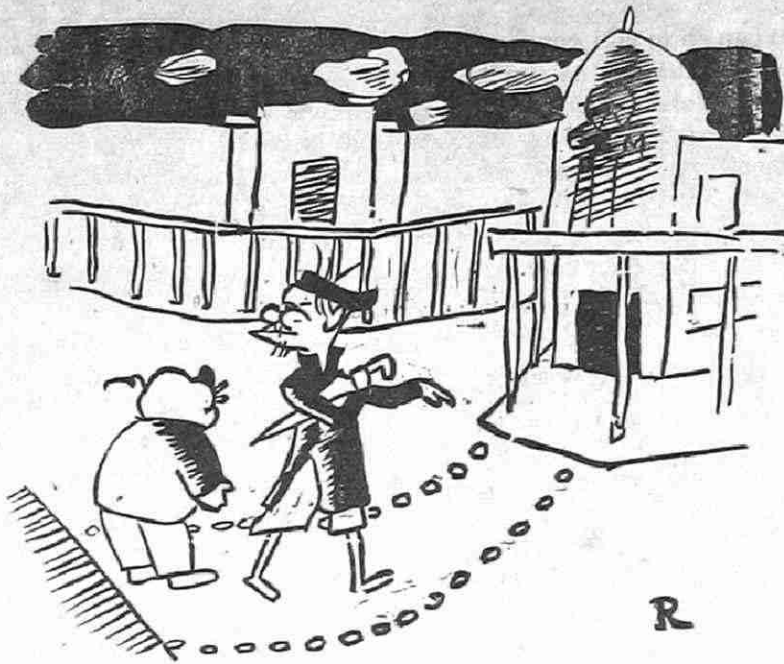
Tác giả đứng nấp « bên một gốc cây bàng trụi lá trước cửa » để nhòm vào trong nhà nòng. Thế mà không những trông thấy xiêu thuốc đặt dưới chân giường, lại còn nghe thấy cả tiếng sôi rêu của xiêu thuốc ấy, tuy đã có bức màn màn « án ngữ » mắt người qua lại, nghĩa nôm na là che hẳn mắt người qua lại không cho nhìn thấy các vật ở phía trong.

Người con có hiểu

Cũng trong truyện ấy :

Người con trai dần lớn lên và kéo lại được những vai qua về lấp vào chỗ trống của người cha

Đừng tưởng rằng người con trai ấy có tài quỷ thuật kéo lại được những vai qua về lấp vào chỗ trống nào trong thân thể người cha. Sự thực, người cha đã chết, và đây tác giả chùng chỉ muốn

— Cứ tiến! Chết đã có nhà nước đền. Thiết quái gì đâu đến chúng mình mà sợ.

nói người con trai vui chơi để quên cái chết của cha. Văn viết thảm thúy đến thế mà không chú thích thì mấy người hiểu nổi?

Ví von!

Cũng trong truyện ngắn ấy :

Bởi vậy, tình ấy chắc chỉ như một sợi tơ mảnh, và người ta khi vào tình ái không mấy khi còn được một tâm hồn và lòng gợn trong trẻo, chưa một lần gợn.

Sợi tơ mảnh thế nào mà tình lại chỉ như một sợi tơ mảnh được? Và không biết cái ý nghĩa « tình là một sợi tơ mảnh » có liên lạc gì với cái tâm hồn trong trẻo, chưa một lần gợn, « khi người ta vào tình ái? »

Một cảnh ác nghiệt

Nông Công Thương số 3, trong truyện ngắn « Tình xưa » của N. T. Lãng : Trước nhất phải đập nát cái cảnh an nhàn lừa dối này nó đã chơi buộc mình vào biết bao nhiêu cái giây không đầu... .

« Đập nát cái cảnh » ấy ra là phải lắm, vì nó đã lừa dối đem chơi buộc tác giả vào biết bao nhiêu cái giây không đầu, mà không để những cái giây không đầu ấy chơi buộc tác giả vào cái cảnh an nhàn.

HÀN ĐÀI SẠN

VUI CƯỜI

Của Hoàng ngọc Tuyển

Khó tính

VỢ — Trước kia cậu yêu tôi bao nhiêu thế mà từ khi cưới tôi về cậu cứ nhạt nhẽo.

CHỒNG — Tình tôi nó lạ, tôi rất ghét đàn bà có chồng.

Nghỉ học

— Tại sao chiều thứ bảy nào anh cũng nghỉ?

— Thưa thầy « xơ-men-ăng-lê » cậu con bắt nghỉ... để chia bài tổ tôm.

Cần thận

KÊ CẤP — Cậu bảo tôi ăn cắp tiền của cụ. Thế cụ có bao nhiêu đã?

LÝ TOÉT — Được, anh chờ tôi ở đây, tôi rẽ vào hỏi cái Ba nhà tôi xem lúc này nó biểu tôi bao nhiêu đã thì mới tính được.

Của T. Liên

Đi thi

Một ông giám khảo vừa hỏi một người học trò, cậu ta đứng gãi đầu mãi.

ÔNG GIÁM KHẢO — Tôi vẫn biết của tôi hỏi khó thật, cậu ráng xem.

HỌC TRÒ — Thưa ông không ạ, câu hỏi không khó, chỉ khó trả lời thôi...

Mưu sâu

Một người khách cưỡi ngựa ghé trọ ở một ngôi hàng. Đến đêm có người đến bắt mất con ngựa đi.

Hôm sau anh ta đi rao khắp thành rằng nếu ai bắt cắp mà không trả lại ngay thì anh ta sẽ làm như bố anh ta ngày trước thì có mà chết.

Người ăn trộm sợ không biết anh ta lại làm cách nào nên đem ngựa trở lại.

Có người tò mò hỏi :

— Thế cụ nhà hồi xưa mỗi lần mất ngựa thì làm làm sao?

— Có sao đâu, mất ngựa thì về bộ váy...

Khỉ với nhau

LÝ TOÉT — Tô tiên chúng mình là loài khỉ, những nhà thông thái bảo thế!

XÃ XỆ LÁU — Tại khỉ nó đồn như thế chắc!

Tại khách sạn

— Anh là bồi khách sạn?

— Vâng.

— Thế thì năm giờ sáng mai, anh nhớ đánh thức tôi dậy nhé!

— Vâng, ngài cứ gọi chuông, tôi sẽ lên ngay để đánh thức ngài.

Của Văn Phan

Đẽ chịu

Một phú thương dự tiệc ăn no quá, thất lưng lại cái khít tức bụng thò tay xuống sờ thất lưng hay bỏ bàn ăn ra ngoài thì lại sợ bất lịch sự và mất hết vẻ vang.

Nhà phú thương nghĩ kế, đem điếm lính nói : Các ngài làm việc với nhà nước thực ưng dụng nhau rồi, chứ chúng tôi về thương nghiệp, kể thì lự do nhưng vất vả nhất là lúc các hàng hóa không có giá thực, là lo số-vó. Các ngài xem (vừa nói vừa chỉ thất lưng đưa ra) một cái thất lưng da lầy khỏa chrome, đẹp lại tốt như thế này mà giá bán có sáu hào, cũng không chạy.

Một ông ngồi bên cầm lấy xem nói.

— Rẻ mà tốt nhỉ, thất để chừa làm chứ?

Nhà phú thương hề nạt cười khoe khoai :

— Vâng để chịu lắm.

Của Vô danh

Nghỉ một lát

Thằng Hải nghịch ngợm phải ba nó đánh một mẻ khá đau. Tức mình quá, Hải chạy vào xô nghỉ khóc rầm lên. Nhưng một chốc ba nó nghĩ lững thình, liền nói :

— Sao, mày thôi khóc rồi à?

— Phải đấy! Vì một quả, nên con nghỉ một lát đã, ba ạ.

Của Ba Hân

Sự thật

QUAN TÒA hỏi người làm chứng :

— Anh đã có vợ chưa?

— Bẩm quan Tòa đã có ạ.

— Anh lấy ai?

— Bẩm lấy một người đàn bà ạ.

— Anh này trả lời mới lạ lẫm?

Không để anh đã thấy ai lấy một người đàn ông chưa?

— Bẩm có ạ.

— Anh còn cố cãi à! Thế ai? Anh thử nói nghe?

— Bẩm quan lớn Tòa, chỉ chứng con ạ.

Docteur ĐẶNG VŨ HỖ
Ancien Interne de l'Hôpital Saint Lazare de Paris
Spécialiste des maladies vénériennes & cutanées
CHUYÊN MÓN VỀ :
Bệnh hoa liễu — Bệnh đàn bà
Sửa trị sắc đẹp

Khám bệnh
Sáng 9 giờ đến 12 giờ
Chiều 3 — 7
Chủ nhật mở cửa buổi sáng

Chỗ ở và phòng khám bệnh
16 & 18 Rue Richard — Hanoi
(Đầu phố Hội-võ)
Tél. 242

Dầu Cá
Rất nhiều sinh tố (vitamines)
Trẻ con chậm khôn,
Người gầy ít cân,
Người yếu phổi
đều phải dùng dầu cá
tại hiệu Thuốc Tây vườn
hoa cửa Nam
Pharmacie TIN
5-7 Place Negret — Hanoi
Téléphone : N° 380

VỤ BÃI BÈ THÁI-BÌNH

Ông Ngô-văn-Phú chủ nhiệm báo *Đông Pháp* và *Hanoi Soir* được ông Thống-sứ Chatel ký nghị định cho 1.500 mẫu ruộng bãi bè Thái-Bình.

Ba chục lính khố xanh về trông coi cho ông Ngô-văn-Phú nhận ruộng. Chín người dân nghèo Thái-Bình bị bắt giam.

Vì nói rõ tình cảnh khốn khổ của dân nghèo Thái-Ninh, phóng viên *Ngày Nay* gặp nhiều sự khó khăn. Nhưng bọn phận nhà làm báo, người phóng viên vẫn cứ phải làm.

Ông Ngô văn Phú thắng trận

THẾ là ông Ngô văn Phú đã thắng trận. Ông vừa được ông Thống-sứ (Chatel) ký nghị định cho 1500 mẫu ruộng bè ở Thái-Bình. 1500 mẫu ruộng bè mà sau khi thành điều sẽ trị giá là 30 vạn bạc, tức là 3 triệu quan tiền tây.

Bọn dân nghèo Thái-bình vừa mất tiền đập đê (có bảy vạn bạc thời) vừa mất đất cây cấy, kẻ ra cũng chẳng đáng thương chút nào. Ai bảo họ không làm chủ báo, không quen thuộc nhiều, không có thần thế?

Nếu làm chủ báo như ông Phạm Quỳnh, ông Ngô văn Phú, ông Hàn Lư, ông Cửu Bông lợi bao nhiêu, thì làm một anh phóng viên thóc mách, hay đã động đến sự thực, chỉ tỏ mua sự thù oán vào mình. Và trái lại, chẳng được hàn lâm, hàn liếc, cừu phẩm, cừu phẩm gì cả, mà người ta còn dọa bỏ tù mình là khác nữa!

Nếu thực tình tôi muốn viết một thiên phóng sự về lao tù, thì không có dịp nào may hơn là hôm thứ bảy 25 Mars 1939 vừa rồi.

— Cái dáng «bơi» kiểu diêm và cặp mắt nhưng «lời» của em, đã làm cho anh hồi hộp mấy phen.

VỀ vụ bãi bè Thái Bình, Ngày Nay đã có dịp nói đến nhiều lần. Chúng tôi đã có hi vọng rằng ông Thống-sứ Chatel, một nhà chính trị khôn khéo vẫn được tiếng thương dân, sẽ dùng một phương sách thích đáng làm thỏa thuận hai thứ quyền lợi: quyền lợi dân nghèo và quyền lợi ông Ngô-văn-Phú. Lòng hy vọng quá chân thật và quá nhân đạo của chúng ta đã thành một mối thất vọng chua chát. Trước khi xuống tàu về Pháp nghỉ, ông Chatel đã không quên ký nghị định cho ông Ngô-văn-Phú 1.500 mẫu ruộng bãi bè ở Thái-Ninh, nơi mà năm 1932, Chính-phủ và dân nghèo đã góp nhau mười bốn vạn bạc (140.000p00) để đập đê ngăn nước mặn. Dưới đây, chúng tôi nhường chỗ để ông Phạm văn-Bình, phóng viên Ngày Nay, kể tiếp vụ bãi bè này.

Hôm đó, được tin ông Công sứ Thái-bình cùng ông Tổng-đốc và ông Tri-phủ Thái-ninh mang một toán lính khố xanh về đây... thì hành đạo nghị định cho ông Ngô văn Phú tôi vội vàng mặc quần áo chỉnh tề, ra đón các nhà chức trách và làm phép sự một phóng viên.

Sau ba cái bắt tay, tôi bắt đầu phỏng vấn ông tổng đốc trước:

— Thưa ngài! Hôm nay ngài lại bắt thêm được mấy tên dân nghèo nữa...

Ông tổng đốc quát mắt nhìn tôi: — Phải, và tôi còn định bắt thêm nhiều đứa khác, nếu chúng phản kháng việc đồn điền này.

Tôi lễ phép hỏi:

— Thưa ngài, ngài làm ơn cho chúng tôi biết họ phạm vào tội gì?

Tưởng là tôi hỏi lý ông tổng-đốc, ông Công-sứ trả lời hộ:

— Nay ông Bình, tôi khuyên ông đừng can thiệp vào việc này nữa.

Ông mà cứ xui dân nghèo ra, xin đất xin cát, làm khó dễ cho nhà chuyên trách, tôi sẽ bắt buộc phải bắt ông.

— Xin lỗi ngài, tôi không xui ai cả. Lễ giản dị hơn hết là dân ở đây họ đã biết xin miếng đất này từ lúc

tôi chưa ra đời, nghĩa là từ đời vua Tự-Đức kia. Và họ cũng đã ra khai khẩn bãi bè này từ ba bốn mươi năm nay. Nếu họ đợi tôi xui mới ra xin tranh bãi bè với ông Ngô văn Phú thì, thì chẳng hóa ra hân hạnh cho tôi quá.

— Nếu ông không xui, thì sao ông lại viết đơn hộ dân, lại viết báo can thiệp hộ dân, ông có nhận như thế không?

— Thưa ngài, cái đó, có. Dịch hộ đơn cho dân ra chữ tây, viết báo kể tình cảnh khốn khổ của dân nghèo và viết thư bày tỏ những nỗi oan ức của dân với ông Chatel mà tôi có hân hạnh biết từ hồi ông ấy còn làm Khâm sứ ở Trung-kỳ, tôi thiết tưởng đó không phải là xui dân.

«Và nếu ngài cho là xui dân việc mà tôi đã làm theo lương tâm của tôi hôm qua trên bãi bè, tức là hết sức can ngăn họ đừng làm âm ý, đừng kêu la, đừng bạo động tức ông phủ Thái-Ninh cho lính xuống dỡ nhà của dân và bắt sáu người trong bọn họ, thì tôi xin nhận là có xui dân. Tôi xin vui lòng để ngài bắt và theo ngài về tỉnh.

Ông Công sứ, ồn ồn bảo tôi:

— Tôi biết ông là một người sáng sủa với những việc công ích. Đối với vụ này, tôi đã hết sức bênh vực dân, nhưng đây chỉ là lẽch quan trên, tôi phải làm chức vụ. Và lại ở miền này, không thiếu gì việc đáng làm khác. Vì dụ việc tìm cách lấy nước vào ruộng cho dân khỏi mất mùa. Nếu ông vui lòng cộng tác với tôi để làm việc ấy thì hay lắm.

Tôi: — Cảm ơn ngài đã có lòng nghĩ đến cách sinh hoạt của dân nghèo. Tôi vẫn biết ngài là một ông quan cai trị rất thương dân, bởi thế tôi rất kính trọng ngài. Nhưng tôi rất lấy làm tiếc đối với vụ bãi bè này, tôi còn có bổn phận của một nhà làm báo.

Ông Công-sứ: — Vậy khi về tỉnh tôi sẽ tư lện phủ Thống-sứ là ông có dính líu về vụ này và nếu xảy ra sự gì ông sẽ phải chịu trách nhiệm.

Tôi: — Về phần tôi, tôi sẽ tìm hết cách tỏ ra tôi không có trách nhiệm gì trong vụ này. Bây giờ xin kính chào ngài.

Tôi từ giả ông Công sứ, ông tổng đốc và ông tri phủ, với một nụ cười không thỏa mãn, với một sự buồn bã trong lòng.

Vụ này rồi ra sao? Tiếng kêu thương của mấy nghìn dân nghèo khổ ở Thái-Ninh rồi có đem lại cho họ mấy nghìn mẫu ruộng ngoài ven bè kia không?

Trên đường trở về, tôi gặp những người dân quê gầy gò và hốc hác lặng lẽ đi; và tôi quay lại nhìn rất lâu bãi bè mông mênh lấp lụp dưới ánh mặt trời, bãi đất mà bao nghèo kia đã mất lên đó bao nhiêu là mồ hôi nước mắt.

Phạm văn-Bình

BỆNH TAO BON

Lão, mới, nặng nhẹ, nên mau dùng «Bác-Ái Trăn-Châu-Tán» sẽ đỡ tổn chắc ý lành bình. **CẢM NHIỆT, HỒN MÊ, PHÁT BAN, KINH PHONG**

Thuốc **BÁC ÁI TRĂN CHÂU TÁN**, thời bình trong 15 phút.

Bán tại **BÁC ÁI DƯỢC HÀNG**, 100 Bd Tổng-đốc-phương — Cholon **ĐẠI-LÝ**: Trung-kỳ: Nguyễn đình Tây, Thừa-Khánh-Nha-trang; Thái-Lai từng thư Thanh-hoa; Trăn văn Thăng Qui-nhon; Nguyễn quy Tham Đólương; Trăn-thị-nhu-Mân Huế; Tạ ngọc Liên Quảng-ngãi; Trăn Đế Tag-hóa; Maison Chaowhwo Ninh-hóa; Lê van Cam Da-lat và Trăn Tuấn Fai-fo. **BẮC-KỲ**: Maison Ich Tri Ninh-binh; Vũ kim Ngân Lao-kay; Trăn gia Thụy Phú-lý; Nguyễn Thụy Ngạn Cao-bằng; Nam Tân Hải-phòng; Trăn văn Ra Thái-bình; Vinh Sinh Bắc-ninh; Maison An-Hà, Chi-Lợi Hà-nội; Lê công Thịnh Thái-nguyên. **Lào**: Lê đình Tỉnh Vientiane; Nhật-nhật-Tân Thakhek; Lê khắc Nhon Pakse; Nguyễn xuân Hoe Savannakhet; Nam-Phương Pnompenh và khắp cả Nam-kỳ.

Mùa thu đã tới, nóng lạnh bất thường, gió lạnh thổi qua, đàn ông, đàn bà, trẻ con, người nhón hay bị phát sốt rức đầu rất lấy làm khó chịu.

Các người nên mau mau dùng thuốc của hiệu **KHANG-KIỆN THỜI-NHIỆT-TÁN** chỉ trong 5 phút đồng hồ sẽ khỏi hẳn. Quý ngài nên mua thuốc **Thời-Nhiệt-Tán** của hiệu **Khang-Kiện** để sẵn trong mình để phòng khi bị phát nắng giờ gởi sẽ khỏi.

Tán này rất là kinh tế tiện lợi và rất là chóng khỏi. Giá mỗi gói là 10.

CHƠI VĂN

NHỮNG nụ cười gửi đến ngày một nhiều. phong kín trong những bức thư ý vị. Hàn lâm viện Vui Cười đã thành một đoàn thể lớn trong đó các thiên tài vui tính đến hội họp mỗi tuần một thêm đông. Tuần trước Lê Ta tự xin cho mình một chức thư ký tạm thời, không ngờ có một vài bạn không nghe. Những bạn đó nhất định bắt Lê Ta phải làm hội chủ.

Hội chủ một hàn lâm viện... hay nguyên soái trên các vị tinh tú trong Tao đàn, danh giá nào bằng! Nhưng để Lê Ta còn nghĩ lại coi... Có lẽ Lê Ta không dám nhận ngay, trừ khi nào... các bạn ép ưỡng dữ quá. Hiện giờ Lê Ta có một ý nhỏ về một chuyện rất lớn lao. Viện hàn lâm của chúng ta có thể thành một cơ quan vững chãi. Chúng ta sẽ đặt ra nội lệ, sẽ kén người tài giỏi để tập thành một ban nghị thập bát tú hay một ban số tinh tú nhiều hơn... Người khắp nơi sẽ có một hay hiệu riêng và sẽ theo một khẩu hiệu vui vẻ... Nhiều cái hay lắm. Nhưng đó là câu chuyện ta sẽ bàn đến sau này.

VỀ cuộc thách đối, sự sôi sảng của các văn nhân tài tử không bút nào tả xiết. Lê Ta ít lâu nay làm việc như bốn người lực sĩ mà vẫn không đọc xuể những câu đối của mọi nơi.

Cái hy vọng, cũng như sự sung sướng của Lê Ta, mỗi ngày chùng chắt một cao theo bề cao của tập thư tin gửi về tòa soạn.

Song tiếc thay trong số câu đối nhiệt thành đó, Lê Ta không chọn được mấy câu chững chạc có thể làm vinh dự cho các bậc anh tài.

Về đối cô Bảo Vân quả thực không ai trị nổi. Câu ấy sẽ để một trường hân trong lịch sử và phải chịu phần lẽ loi cũng như bao nhiêu sự hiểm hóc ở đời.

Nhưng hiểm hóc không phải chỉ thấy trong phái đàn bà. Câu « Ba ba đã chín » của ông Phùng Quảng Vân cũng không kém phần đáng sợ. Có lẽ ông Quảng Vân muốn báo thù lại: họ đã oái oăm thì ta oái oăm hơn

thế... Có bạn lại bảo rằng câu « Ba ba đã chín » khó được thể là vì tác giả câu ấy, tuy thuộc phái khỏe, nhưng tên là Quảng Vân. Nghĩa là cũng Vân. Quảng Vân với Bảo Vân khác nhau có một chữ.

Nhờ có câu đối Bảo Vân, bạn tu mi chúng ta được than thở một câu nào nuốt: « Thấp cơ thua trí đàn bà ». Song nhờ có cách trả miếng của họ Phùng, các bạn nữ lưu trong văn đàn cũng phải bứt rứt. Lê Ta được chứng kiến — nghĩa là được đọc thấy — những sự cố gắng dữ dội trong bao nhiêu bức thư dưới ký những tên dju dàng. Một số nữ hữu của chúng ta (trong đó cô Liên (Hà Nam), cô Ngọc Lan (Phúc-yên) và một người bạn gái của ông Lê Quân) cũng có một câu rất đáng yêu đề « xin chịu thua » câu Ba ba đã chín. Các cô cùng mỉm một nụ cười nhũn nhặn và cùng đáp lại bằng một câu ý nhị theo giọng bà Tú Xương: « Xưa nay em vẫn chịu ngài ».

Các ngài tu mi chắc cũng đỡ uất ức.

Một vài bạn chưa chịu bó tay vội. Họ khất:

— *Họa vẫn xin hãy chịu chàng hôm nay.*

Lê Ta cũng xin hãy tạm gác chuyện họa câu đối sang một kỳ khác.

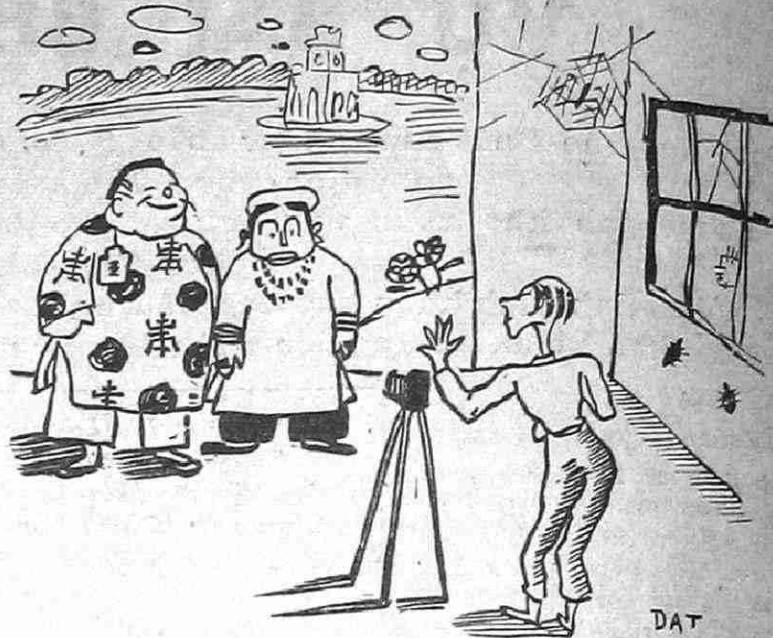
Trong lúc đợi những câu hoàn toàn cảm tú mà Lê Ta tin rằng thế nào cũng đến, hôm nay Lê Ta hãy xin nói đến một vài chuyện mới trong cuộc chơi văn.

Trước hết xin nói đến chuyện họa thơ. Nhưng bởi chúng ta họp nhau dưới dấu hiệu vui cười, những bài thơ của chúng ta xướng họa với nhau cũng sẽ có những tinh cách cười cợt. Đó là điều cốt yếu. Ngoài ra, bao nhiêu linh dáng lạ của âm điệu, bao nhiêu vẻ kỳ dị, oái oăm, ỡm ờ, lắt léo ta có thể tưởng tượng được, ta sẽ đem ra thử thách nhau.

Ngày xưa, cô nhân xưng họa một cách rất nghiêm trang.

Họ thử dài để dự cuộc chơi văn, và văn thơ của họ cũng có những bộ râu dài đạo mạo.

Ta không thể nữa. Ta làm thế này.

DAT

— Máy ảnh của ông nhỏ thế, liệu có chụp được đủ hai vợ chồng chúng tôi không?

Một bạn đọc ở xa (một ông ký cái tên thân mật là: Minh, ở Faiso) « nổi sô » vì thấy cuộc thách đối của chúng ta mà ông không trối nổi. Ông gửi cho Lêta mấy câu thơ toàn những tiếng móm ma móm mém, vì tiếng nào cũng có chữ M.

« Thơ rằng:
 Một mảng mây mỏng mở mùa mưa
 Mạn mành mành mòng miệt mịt mờ
 Mê mãi miến man miến mộng mị
 Minh mung mủng mứt mầu mây mơ... »

Ông thách Lêta họa theo văn. Bài « thơ » mù mịt của ông không được rõ rệt lắm (cố nhiên), song cái hình thức cũng hay hay. Lêta xin nhận thách và họa liền, và mong các bạn họa theo bằng những bài hay hơn của Lêta — đề ông bạn Faiso kia phải sợ.

Thơ họa của Lêta đây:
 Mông mênh muốn mầu một màu
 Mờ mắt mê man mất mịt mờ
 Mộng mị mỗi mòn mai một mất
 Mĩ miều may mắn mẩy mà mơ?

Lêta đọc xong liền chạy vội vào trong phòng. Vì xin thú thực, làm được những thơ như thế này, Lêta chắc sẽ mất hết thể diện.

Muốn chữa thẹn, Lêta xin đọc một bài thơ:

Thôi thôi! thử thách (thế thì thôi)
 Thôn thục than than thực thiệt thôi
 Thế thái thủy thương thì thủy thắm

Thênh thang thả thích thả thanh thời.

Xin thách lại ông Minh Faiso và các bạn.

Lối thơ ỡm ờ này có rất nhiều hình thể nghịch ngợm. Các bạn có thể nghĩ ra được nhiều bài rất ngộ nghĩnh theo những vần đề buồn cười.

Ngày xưa, trên mặt báo này đã có những câu thơ than:

Nội niềm non nước nào nùng
 Lữ làng lạc lối lạ lùng lẽ loi
 Tâm tình tan tác tả tơi
 Ngại ngừng ngao ngán nghĩ người
 ngắn ngo... v.v.

Gần đây, một bạn vui tính (ông hay c) Đào Dương chẳng biết? lại hiến một lối nữa:

Biết chi đưa tiễn đến bồi
 Thân mình biến đổi thể đời ai thương?

Cái dụng ý của lối này là mỗi tiếng ném lại có một tiếng nào đi liền theo (câu trên) hoặc trái lại mỗi tiếng nào lại có một tiếng nào kèm sau (câu dưới); và trong từng cặp ấy, hai tiếng cùng một nghĩa với nhau: đưa là nghĩa của tiễn, đến là nghĩa của bồi — Thân nghĩa là mình, biến nghĩa là đổi v.v.

Theo mấy lối này, xin các bạn làm thành những bài có ý nghĩa (ý nghĩa khỏi bài cũng được) và gửi về cho Lêta.

Lêta

Tàn nhang khỏi hẳn

Bội thí nghiệm ngay tại Mỹ-viện trong 5 phút thấy biến hẳn lột đen. Làm mịn tươi da mặt. Tàn nhang không phát lại nữa. Giá 2p — 3p — 5p một hộp

Da trắng mịn tươi đẹp mãi 2\$00, 3\$00 một hộp

Bã roa hóa chất này, da không khô bực, nước da tươi mịn mãi. Nhờ dùng phải phấn kem xán cũng không hại da nữa. Tóc dài, rụng tóc đen, rụng và bạc kim, rụng rụng, rụng lông, gàu, lông mi dài cong, chóng cá (khôit bản, không còn vết thâm, không phát lại) nổi sần nơi mặt, đều giá 1p — 2p — 3p một hộp — Thuốc làm massage (soa nắn). Tốt mọc; giảm má, sẹo, lông mày mọc thêm, vết son trâm đen, gầy, béo, nở vú (tròn đẹp mãi) đều giá 2p — 3p một hộp. Nổi rôm, hột com, rắng trắng, nẻ da, bôi nách 0p50, 1p một hộp. Trị da dãn, nước nhỏ mắt đẹp sáng, đều giá 1p, 2p 00 một hộp. Thuốc trẻ đẹp lại tươi da xanh tóc (cổng) 2p, 3p một hộp — Díp dao kéo Massosein 20p. mặt nạ cao su. Máy uốn lông mày 0p90. Máy gọt bút chì — Rất đủ đồ sửa sắc.

UỐN TÓC ĐIỆN — Các kiểu, để các bạn biết cách dùng. Không tính tiền. Nếu mua máy uốn tóc, 1p80, 2p80, 9p50, 86p một cái. Thuốc uốn tóc 1p, 2p một hộp.

Ở xa xin gửi lĩnh hóa giao ngân, lấy hàng ở nhà gầy thép hay ga rồi trả tiền tại đây. Hồi gì xin kèm tem để trả lời. Mỗi lần mua hàng lĩnh hóa giao ngân hay là muốn có thơ trả lời, xin để tên và chỗ ở (adresse) rõ ràng, kẻo chúng tôi nhiều thơ từ, nhầm lạc và quên thơ trước, nên mỗi lần viết thơ nên để tên, chỗ ở rõ ràng.

MỸ VIỆN AMY 26 phố Hàng Than — Hanoi

KẾT QUẢ CUỘC THI

NGÀY NAY SỐ MÙA XUÂN

CÙNG như năm ngoái, cuộc thi Số Mùa Xuân năm nay được các bạn nhiệt liệt hoan nghênh. Bài dự thi gửi đến từ các nơi rất xa tỏ cho chúng tôi biết rằng cái chủ ý thành thực của chúng tôi đã được các bạn mọi nơi tán thưởng. Cuộc thi của Ngày Nay, ngoài cái mục đích hiển vi cho các bạn lại còn một ý muốn mời bạn đọc khắp nước dự vào một cuộc hội họp tinh thần. Trong lúc tìm giải đáp bài thi, bạn yêu quý của tờ báo này, từ bắc chí nam, cùng nhau bình như có một sự đồng tâm vui vẻ.

Việc chấm những bài thi là một công việc rất bận, nhưng chúng tôi coi công việc bận ấy như một phần thưởng đáng quý, và xin thành thực cảm ơn hết thảy các bạn dự thi. Ngoài những giải thưởng đã rao, chúng tôi xin tặng thêm mười giải nữa, mỗi giải một cuốn sách hiện có và tùy ý các bạn trúng giải chọn trong tủ sách của nhà xuất bản Đời Nay.

Đầu đề thi năm nay chúng tôi nhận là khó hơn năm vừa qua, công phu của bạn dự thi mất nhiều hơn,

và vì thế cuộc vui có thêm phần thú vị.

Bảng chữ M. năm nay tuy ít tiếng hơn bảng chữ H ở cuộc thi trước (bảng chữ M có tất cả 163 tiếng chính) nhưng phần nhiều có những tiếng phải tìm lâu mới ra. Trí sáng suốt của các bạn thực đáng khen trong lúc tìm tòi tí mỉ này. Có những hình vẽ chúng tôi cố ý làm cho « bí hiểm » vậy mà các bạn cũng đoán được, thi dự hình ông Lý Toét nạt rợ, người cỡi trên quạt dưới gầm phàn, cái cánh chuồn ở trước ống máng, người đàn bà cầm quạt trước đũa bé đeo vòng khánh, cái tay cầm cây bài úp... v. v. Theo thứ tự đã kê đây, những hình ấy gọi thành những tiếng : ma men, moi móc, mông (lấy ý trong câu Kiều : « *Nghĩ mình phận mông cánh chuồn* »), mẹ mìn (tay cầm quạt đề quạt cái bùa mẹ cầm ở tay kia); và « một ! » tiếng gọi trong ván tam cúc. Trong bao nhiêu tiếng khó mà các bạn tìm được hết, chỉ có một tiếng hiếm mà không một bạn nào tìm ra. Ấy là tiếng MIÈNG, tức là tên gọi thứ ngựa khoang ta thấy ở gần chữ *mã* trong bảng vẽ.

Ngoài những tiếng chính các bạn lại tìm được nhiều tiếng khác rất

có lý vì đúng với những ý thấy trong các hình vẽ. Nhưng có bạn lại thấy nhiều quá và một đôi người lại kê ra những tiếng tây như : *madame marie, marsoain...* Cái năm tay lực sĩ của cái mình trần ở phía trên bức tranh) có bạn lại gọi là... lối chào của mặt trận dân chủ ! Trong lúc chấm, cố nhiên chúng tôi tặng ít điểm cho những bản ít tiếng, song những bản thừa tiếng vô ích cũng bị trừ điểm. Bạn nào viết những tiếng *mưa, mần*, sau tiếng *mèo* tức là người đã viết hai tiếng vô ích làm thiệt mất một nửa điểm cho bài thi. Những bạn thêm những tiếng : *phi mã, mong moi, mùng lười, mình mình, lồi lồi*. v. v. cũng bị trừ một phần tư điểm (1/4 de point) ở mỗi tiếng thừa.

Bài thi thứ hai là bài thi dễ đối với những người biết chơi sấp chữ. Ở Nhiều bạn làm được đầy chữ đúng cả ba ô : ô chữ K, ô chữ M và ô 1939. Trong phần chú giải, có một điều chúng tôi lấy làm lạ là hai tiếng *hoạt thân* không bạn nào đánh dấu đúng. Các bạn đều viết là hai tiếng *hoài thân*. Tiếng *tàn thu* cũng có người viết sai, hoặc thành *mãn thu*, hoặc thành *tản thủ*.

Bài thứ ba cũng nhiều bạn nói trật. Bốn bức tranh vẽ phần nhiều bạn chỉ đoán đúng có bức số một và bức số bốn : hai cảnh *Nửa Chưng Xuân* và *Đoạn Tuyết*, hai tác phẩm mà các bạn đề đầu giường. Bức tranh số hai, có bạn đoán là trong *Tiểu sơn trướng sĩ* (hàng bé con trên phàn, bạn thấy là Quang Ngọc và người đàn bà ở dưới là Nhị Nương) Thực ra đó là cảnh trong truyện *Gió lạnh đầu mùa* của Thạch Lam. Bức tranh số ba cũng bị oan nặng như thế. Người thi bảo đó là một cảnh trong *Bỉ Vô*, người thi bảo là trong truyện *Đợi Chờ*, hoặc nữa trong *Hanoi làm than*. Một số người dự thi, ở đầu đề này, chịu đề trắng không đoán được hai bức tranh giữa.

Bài thứ tư thì hầu hết các bạn làm được. Đó là điều khiến chúng tôi lấy làm lạ. Chúng tôi ra một lối đố chữ mới và tưởng rằng ít bạn giải đáp được. Sự thực trái hẳn lại, bài mà chúng tôi tưởng khó nhất lại là bài dễ nhất : ở đời ai học đến chữ ngờ.

Dưới đây là những bài giải đáp 4 đầu bài thi.

- 1-Mập, 2-Mộc, 3-Minh, 4-Mài, 5-Môn, 6-Móng (tay), 7-Màu, 8-Máy, 9-Mu (rùa), 10-Mếu, 11-Mứt 12-Mào gà (hoa), 13-Mào gà, 13 bis-Mã (lông)
- 14-Mơ, 15-Muối, 16-Mãm, 17-Mai, 18-Môi, 19-Mù, 20-Mò mẫm, 21-Mật, 22-Móm, 23-Mợ, 24-Mang (che mắt)
- 25-Mối, 26-Mussolini, 27-Mương, 28-Mái (chèo), 29-Múi, 30-Muống, 31-Men bờ, 32-Mạch (đường bờ ruộng)
- 33-Mâm, 34-Môi (cá), 35-Mão (chữ), 36-M, 37-Mền, 38-Ma men, 39-Mo, 40-Măng cầu, 41-Món ăn, 42-Mảnh giấy, 43-Mà (ếch) 44-Mực, 45-Mông, 46-Moi móc, 47-Mèo, 48-Màn, 49-May măng, 50-Muối, 51-Mề, 52-Mảnh (vỡ)
- 53-Mũ ni, 44-Móm mém, 55-Miêng

GIẢI ĐÁP CUỘC THI

BẢNG CHỮ M

(Bài thứ nhất)

- (ngựa khoang) 56-Mò, 57-Mỏ qua (khăn), 58-Mẩu (chữ) 59-Muôm (quả)
- 60-Mỹ (châu), 61-Mãnh, 62-Mảnh-khảnh, 63-Móc, 64-Mề, 65-Máng, 66-Móc tiền, 67-Mệt, 68-Me, 69-Mách, 70-Múa mền, 71-Mi (nốt đàn), 72-Mối, 73-Mề, 74-Móm, 75-Miêng, 76-Miếng, 77-Mặc, 78-Mây, 79-Ma, 80-Mã, 81-Mộ chí, 82-Mạch, 83-Mai (cây thuộc loài tre), 84-Mẩu (mẩu trúc), 85-Mãng,
- 86-Mơ màng, 87-Mười, 87-Mỡ, 89-Mit, 90-Mía, 91-Mừng, 92-Mũ, 93-Mồ, 93 bis Mỡ lợn, 94-Màu, 95-Mặt, 96-Mát, 97-Mày, 98-Mi, 99-Mũi, 100-Má, 101-Môi, 102-Mông một, 103-Mồm mồm (mập)
- 104-Múi, 105-Muống, 106-Múc, 107-Mốt, 108-Mới, 109-Mực (giấy mực), 110-Mẹo, 111-Mảnh, 112-Mạn thuyền, 113-Mui, 114-Mưa, 115-Mãng, 116-Mông, 117-Mộng, 118-Mách, 119-Mang

- (thai), 120-Mai, 121-Mận, 122-Mau lên, 123-Mẹ mìn, 124-Mài (củ) 125-Mường, 126-Mông, 127-Máng, 128-Mở, 129-Mãi, 130-Miến, 131-Mọi, 132-Mộc, 133-Mang, 134-Mèo mó, 135-Mở (hành), 136-Mót (người đàn bà chạy trước con chó)
- 137-Mực (chó) 138-Mục kính, 139-Mạch, 140-Mệt, 141-Mền, 142-Mề gà, 143-Mụn, 144-Mượi, 145-Mấp mó
- 146-Mâm, 147-Mát, mông, 148-Mèo (người), 149-Mực, 150-Máng cụt, 151-Mũ miện, 152-Mao tiết, 153-Mở bông bong, 154-Mọc, 155-Minh mảy, 156-Màn, 157-Mạnh mẽ, 158-May (cò) 159-Một !, 160-Mác, 161-Mề tây.

(Xem tiếp trang sau)

ENSEIGNEMENT PAR CORRESPONDANCE

(Français, Mathématiques, Sciences)

GIẤY HỌC THEO LỐI HẸM THỤ

Bất đầu học lúc nào cũng được và có thể xin học làm dần hạn hay ngắn hạn để kịp kỳ thi.

Lớp thi D. E. P. S. F. I. 3p.00

Lớp thi C. E. P. F. I. 1p.50

Lớp 1ère và 2ème années 2p.00

Lớp chuyên Pháp văn cho

những người lớn tuổi 2p.00

Viết thư về Trường BRUTON, phố Nhỏ

Thượng thừa mắt Hanoi.

Nhớ đính theo tem trả lời.

Vient de paraître

Solutions raisonnées

de Problèmes de PHYSIQUE et de CHIMIE

proposés au Diplôme d'études primaires supérieures aux BE et BEPS

par VŨ LAI CHUONG, Professeur au Lycée du Protectorat

Préface de M. Bernard, Directeur de l'Instr. Publique en Indochine

prix 0p 80 (frais d'envoi : simple 0p 06, recommandé 0p.16)

Editions LIBRAIRIE CENTRALE

110, Rue du Pont en Bois - Hanoi

Lettres et mandats adressés à M. TÔ-VĂN-ĐỨC, éditeur

Nên đọc : NẮNG HÈ, một hương thơm trầm ngát trong vườn thơ của thi-sĩ Thái-A giá 0p 25 (cước phí thường 0p.06)

ÁO THUẬT

Dạy rành 65 trò ảo - thuật mẫu nhiệm phi thường như là : chặt đầu, bay, tăng hình, eva đứt người làm 2, thổi miện nặng trên 1000 kí-lô, v.v... giá chỉ có 0\$39 (xa thêm 0p15 cước phí).

Thư, mandat hay tem gửi cho : Professeur Nguyễn - thành - Long, Viễn-Đông - ảo - thuật - Viện, Bte postale 28-46 Rue des Marins, Cholon (Cochin-chine).

Ô CHỮ

(Bài thứ hai)

Ô 1939

1	N	G	U	E	N	D	A	N	
2	H	Y	C	H	I	I	U		
3	I	T	H	E		C	A	C	
4	E	H	U		C	H	I	A	
5	T	E		C	A	I	A	C	
6	T		K		T	E	N	H	
7	H		K	H	O		M	A	M
8	A		H	O	A	I		N	E
9	N		O	A	N	N	U		N
10	H	O	A	N	H	A	N	H	

NGANG - 1, Nguyên đán - 2, H, y chỉ, iu - 3, I, thể, các - 4, E, hu chia - 5, T, ê, cải - 6, T, k, tên - 7, H, kho, mâm - 8, A, hoai, nê - 9, N, oán nữ, n - 10, Hoàn hành.

DOC - 1, Nhiệt thành - 2, G, o - 3, Ủy thể, khóa - 4, Y chu, khoan - 5, Ê hê, c, oanh - 6, Nỉ, cát, inh - 7, Đ, chiêm, ua - 8, Ái ái ân ân, n - 9, Nữ cách mệnh.

NGANG - 1, Xem, Thua, Ý Đức, khóc, K. H. - 2, Úp, hôn, ăn, hốc, bô, hoa, hí, ô - 3, A, T, anh, to, ôn đái, đoan, ót, N. - 4, Nhà, nhân ngâm há, ái hà, G - 5, Non, hồng lơ, ghi tạc, tô nga, P - 6, Hạt, tàn hoa, tô lịch, hạ hồi, H - 7, Anh, anh, ti, hao, hu, tân, cô, Ú - 8 Thu, ngao, bần in, lò nhỏ, óc.

DOC - 1, Xuân nhật - 2, ép, hoành 3, M, tàn thu - 4, - 5, thanh táo, - 6, Hôn hoàng, - 7, U nhân nhĩ, - 8, A, NGH, O - 9, Ất, lột - 10 No, oai, - 11 ý, b, 12, Thông thả, - 13, Hồng hoan, - 14 Úc đại lợi, - 15, C, âm tí, N - 16 Bị bạch, - 17 Ô, á chu - 18, Đ, L, - 19 Khóa tổ, - 20 Hoại thân, 21, Oanh oanh - 22, C, anh, ô, - 23, Ho, góc, - 24, Ít, ái ô, - 25, K, Ô - 26, Hồng phúc.

1	H	A	N	H	P	H	V	O	C	
2	U		A	O	H	O	A		U	
3	Y			N	U	T			O	
4	E		C		C		C		N	
5	N		A	T		U	H		G	
6	T		P	H	A	C	O		Q	
7	H		B	E	N	B	I		U	
8	I		A	N	N	A	M		Y	
9	E		C	H	A	C	A		E	
10	N		G	H	I	N	H	T	A	N

NGANG - 1, Hạnh phúc - 2, U, ảo hóa, v - 3, Y, nút, Ô - 4, Ê, c, c, e, n - 5, N, át, uh (hủ) g - 6, T, phá cỗ, q - 7, H, bên bì, n - 8, l, ăn năm, y - 9, E, chỉ cá, e - 10, Nghinh tân.

DOC - 1, Huyền thiên - 2, A, g - 3, Nã, cấp bách - 4, Hon, thể nhi - 5, Phúc, ăn năn - 6, Hót, ức bách - 7, Úa, chơi mát - 8, O, a - 9, Cường quyền.

1	X	E	M		T	H	U	A		Y	T	H	U	C		K	H	O	C		K	H		
2	U	P			H	O	N	A	N		H	O	C		B	O		H	O	L		H	I	
3	A	T			A	N	H	T	O		O	N	D	A	T		D	O	A	N		O	T	
4	N	H	A		N	H	A	N			N	G	A	M	B	A		A	I	H	A		G	
5	N	O	N		H	O	N	G	L	O		G	H	I	T	A	C			T	O	N	G	A
6	H	A	T		T	A	N	H	O	A		T	O	L	I	C	H			H	A	H	O	I
7	A	N	H		A	N	H	T	I		H	A	O		H	U			T	A	N		C	O
8	T	H	U		N	G	A	O			B	A	N	I	N			L	O	N	H	O		O

XEM TRANH ĐOÁN TRUYỆN

(Bài thứ ba)

Tranh 1. - «Nửa Chừng Xuân» của Khải Hưng. Cảnh bà Áo lên kiếm Mai ở nhà Huy để đòi cháu.

Tranh 2 - «Gió đầu mùa» của Thạch Lam (truyện Gió lạnh đầu mùa).

Tranh 3 - «Vàng và máu» của Thế Lữ. - Cảnh ông lý hỏi chuyện thằng cu Tân trong truyện «Con cháu cháu tre».

Tranh 4. - «Đoạn Tuyệt» của Nhất Linh - Cảnh Loan và Thảo ở ngoài mộ của con Loan mới chết.

ĐỒ CHỮ

(Bài thứ tư)

H
Đ
H
A
N
G

T
L
V
D
O
A
N

Danh sách và thứ tự những bạn trúng giải Cuộc Thi Số Mùa Xuân sẽ đăng trong Ngày Nay số sau

TRUYỆN tranh thám ĐỒN HEN đáng lẽ kỳ này đăng hết, nhưng tòa soạn, phỏng theo ý kiến hay của một tờ báo bên Mỹ, hoãn lại để làm đầu đề một cuộc thi.

Tính cách thiết yếu của loại chuyện này là những trường hợp dị thường và đột ngột. Đoạn kết truyện Đòn Hen cũng sẽ đột ngột hơn hết: một đoạn mà trong đó «màn bí mật sẽ mở» để cho người ta thấy các manh mối bất ngờ.

Những manh mối bất ngờ đó ở

mỗi trí tưởng tượng một khác, sự bí mật sẽ có nhiều hình thể khác nhau.

Dựa theo cái nguyên tắc này, chúng tôi mời các bạn sinh những điều kỳ dị dự vào cuộc thi «kết thúc» truyện Đòn Hen.

Các bạn nhớ lại toàn chuyện, tìm

liên lạc cho những đoạn bên ngoài có vẻ rời rạc, để viết đoạn kết truyện làm như những đoạn trước là chính tay các bạn viết ra.

Đoạn kết nào hay nhất, đầy đủ nhất (dù không giống đoạn của tác giả chưa công bố) sẽ được giải thưởng nhất.

Có ba giải:

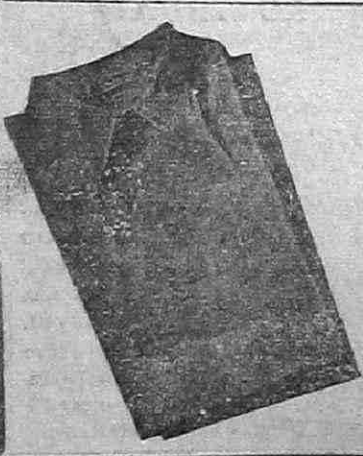
Giải nhất một chục bạc.

Giải nhì một năm báo Ngày Nay và các sách đáng giá ba đồng.

Giải ba một năm báo Ngày Nay

Chú ý - 1) Bài thi, gửi cho ông chủ bút Ngày Nay, không được dài quá 15 trang giấy học trò, viết một mặt. 2) Ngoài phong bì đề: Cuộc thi tranh thám. 3) Hạn gửi bài đến 15 April sẽ hết và kết quả sẽ tuyên bố trong số báo ra ngày 23 April.

Một cuộc thi mới

Các nhà buôn muốn tìm nhà chế tạo lâu năm, xuất sản nhiều các thứ TRICOTS và

Chemisettes

Xin nhớ: MANUFACTURE
CU GIOANH

68, 70, Rue des Eventails, Hanoi
Tél. 525 — Maison fondée en 1910

Lúc nào cũng sẵn hàng.
Gửi đi xa rất nhanh chóng.

Si vous voulez

Descendez à

l'Hôtel de la Paix à Hanoi

Vous apprécierez sa bonne cuisine, ses chambres dans Pavillons entourés de jardins, ses prix modérés.

Le meilleur accueil est réservé à la Bourgeoisie Annamite

Charles Guillot - Propriétaire - Tél. n° 40

Bien manger
Bien dormir
Etre tranquilles

CON TRAU

(Tiếp theo trang 11)

Không để ý đến nét mặt thắm đằm của chồng, vợ tiếp luôn:

— Thấy nó còn nhớ vụ thuế năm ngoái không? Bác Chứng ấy mà, bác ta thiếu có năm hào mà bị tâu đến khiêng cả nôi, niêu, chum, vại ra đường. Gặp lúc bác ta say rượu cả khuya với cả tuần, bị họ lôi ra đình. Vợ bác chạy ngược chạy xuôi mới vay đủ số đem ra nộp các cụ. Bác lại còn phải đeo thêm trầu cau ra xin lỗi, chẳng mới được tha về, khỏi bị trói vào cột đình. Minh mà không nộp được đủ rồi cũng đến như bác Chứng.

— Vậy ba nó bảo làm thế nào bây giờ?

Vợ ảnh chồng, thấy hai giọt lệ đọng trên gò má. Bác nhận thấy chồng bác sút đi nhiều: mắt sâu hoắm, má hóp lại, sắc mặt mất cả vẻ hồng hào khi trước. Lòng trắc ẩn đồng nảy nở trong tâm hồn bác và đem đến cho bác cái can đảm của một người đàn bà thương chồng. Bác thở mạnh để sửa đổi ý nghĩ hắc ám. Cặp mắt bác sáng lên. Bác lúm lúm cười, một nụ cười gần như tươi tỉnh:

— Thế mà cũng chẳng lo, Giờ có để chết đói đâu. Bây giờ thì cánh mành này khất lại bả chánh cái nợ trước, xin nộp bà mười hai phương về vụ này thôi. Còn những nợ lật vặt, người một thùng, kẻ vài đồng thì ta hãy khất lại họ ít bữa nữa. Được cái họ cũng biết mình thực thà, sống phẳng. Họ tuy khá nhưng cũng có lúc bán nên biết thương kẻ nghèo. Còn cụ cán Bích với bà cụ cán Bột thì chẳng lo, lúc nào có trả cũng được.

Bác vừa nói vừa ảu yếm nhìn chồng. Bác sung sướng thấy chồng bớt lo.

— Ủ, mình nghĩ cũng phải nhưng mà rầy lằm, mình ạ. Có cái nghề hàng sáo thì đã khó khăn như thế đấy. Không nhẽ cứ ăn rồi lại ngồi cho qua ngày đoạn tháng.

Vợ cười:

— Thiếu gì nghề, chỉ sợ làm không xuê thôi... Minh đàn rô đàn rá khéo lắm đấy nhé. Vậy ngoài việc đồng áng, mình hãy kham lấy nghề ấy. Còn tôi chẳng có vốn dặt cho mình thì đi dặt thuê. Cứ tay tôi dặt đều

— Trông anh sang trọng như thế mà còn đi ăn cộp á?

— Bẩm ngài, ngài tỉnh « Nhân dục vô ngại » đã có câu nói.

— Nếu vậy tôi cho anh ba tháng nữa, anh đã thấy đủ chưa?

— ???

cũng có thể làm được hai tấm một ngày. Năm xu một tấm, mỗi ngày cũng được một hào. Cái Mít thì nó có nhiều việc lắm rồi. Còn thằng Chốc... rồi chúng ta cũng phải tìm việc cho nó không thể để nó cứ lêu lổng mãi thế được. Ủi chao! tôi còn một việc này hay lắm, để kiếm ăn lăm (chỉ tùm tùm cười) để rồi chốc nữa tôi sẽ bàn. Bây giờ thì ta hãy ăn no đã.

Rồi bác quay xuống bếp, gọi:

— Mít a! con hãy để ấm nước đun hộ. Con chạy đi gọi lũ ranh con về ăn cơm đã.

— « Vàng », Mít đứng dậy lấy vạt áo lau mồ hôi. Mặt nó đỏ ửng như người say nắng. Nó vừa rảo bước vừa gât thằng Chốc: « Sáo đâu thì cũng phải nhớ đến bữa mà về ăn chứ! Gớm! mà bu cũng nướng nó lăm cơ. Ai lại bằng nấy tuổi đầu mà chẳng biết gì cả. Con sợ nó nhớn lên rồi cũng đến hư thân mất nết như thằng cu chú con ông cán Thôn mất thôi. »

Bác gái ngồi đun nước ngừng lên chực nói thì Mít đã ra khỏi cổng. Bác lăm lăm một mình:

— Con bé thể mà khà. Lo hết việc này việc nọ.

Xã Chính đứng dậy vào phản ngồi hút thuốc. Hút xong, bác cầm se gõ vào bát diều, vợ vẫn nhìn đầu đầu.

Một lát, thằng Chốc ở cổng vào. Một tay nó giắt thằng cu Nhựa một tay xoa đầu phụng phịu nói trong nước mắt: « Tôi coi em chứ tôi có đi chơi đâu mà chị đánh tôi.

Ủ, ừ, cậu nhớn bắt nạt... »

— « À, mà còn lăm bằm cái gì, hờ! » Mít âm thầm cu con đi sau, bước rướn lên định cho thằng Chốc mấy cái cộp nữa.

Bác gái vội chạy lại can:

— Thôi đừng đánh nó nữa. Để rồi bu sẽ kiếm việc cho nó làm. Con đi sắp sửa cơm nước kèo muợn rồi.

Mít đưa thằng cu con cho mẹ, vào bếp bung ra sản cái mâm gỗ róc sơn, trên để tro một bát vừng rang. Nó lại vào bác nôi cơm vùi ở trong tro ra. Nó nghiêng đầu phùng má thổi tro bám trên mặt vung rồi hít ít cơm ở miệng nôi vút xuống đất cho con chó mực. Đoạn, nó để nôi cơm vào cái rế bung ra đặt cạnh mâm. Thế là bữa cơm đã soạn xong.

(Còn nữa)

Trần-Tiêu

Việc tuân lễ

(Tiếp theo trang 4)

Đổi tên mấy thứ bằng cấp ở Đông-dương:

1) Bằng Certificat d'études élémentaires franco-indigènes nay đổi ra là « Certificat d'études primaires élémentaires indochinoises ».

2) Bằng Certificat d'études primaires franco-indigènes đổi ra là « Certificat d'études primaires complémentaires indochinoises ».

3) Bằng thành chung gọi là « Diplôme d'études primaires supérieures indochinoises ».

Phụ cấp sư phạm — Các giáo viên đã đệ đơn xin chính phủ cho hai hạng giáo học và giáo học thi sai được hưởng phụ cấp sư phạm.

BÃO, SÁCH MỚI

● Đản Bả, tuần báo xuất bản ngày thứ sáu, mỗi số 0\$08, một năm 4p.00 — Tòa báo: 76 Wielé Hanoi.

● Chính trị tuần báo, 19 phố hàng giấy Hanoi, mỗi số giá 0\$05, — một năm 2p.50.

● Nhứt thiên thần phương, trọn bộ 22 cuốn đóng chung, dày 370 trang, của Nguyễn Văn Xứng in tại Imprimerie de l'Ouest, Cantho giá 2p.00.

● Huế, đẹp và thơ, của Nam Trần Nguyễn học Sĩ, giá 0p.55.

● Nhân Ngâm, của Tùng Thành Nguyễn Nhùn, giá 0p.40.

● Nông công thương, tuần báo 36 trang khổ lớn, — Mỗi số: 0p.15. Một năm: 6p.20. Gửi tiền về tòa báo sẽ được thưởng 3 cuốn sách luật đáng giá 2p.50 của ông cử nhân luật Phan Văn Thiết soạn. — Tòa báo ở số 254 Lagrandière Saigon

SES LÈVRES!...

Un seul regard a suffi. Le voici enchainé pour la vie. Aucun homme ne résiste à l'appel de jolies lèvres fraîches naturellement, à peine avivées d'un soupçon de rouge limpide et lumineux. Abandonnez dès aujourd'hui votre rouge ancienne formule. Adoptez immédiatement le rouge GUITARE — tenace et sans traces — qui fera de vos lèvres le point de mire de tous les regards masculins et vous vaudra l'envie mal dissimulée de toutes vos compagnes. Le rouge GUITARE existe en 16 teintes modernes, lumineuses et transparentes, qui tiennent toute la journée et ne laissent de traces nulle part, quoique vous fassiez. Ne demandez plus un rouge à lèvres: Spécifiez GUITARE — tenace et sans traces — qui est en vente partout en étui luxe: 2\$50 & 1\$20. Tube d'essai pour un mois: 0\$30.

Agent exclusif pour l'Indochine:

COMPTOIR COMMERCIAL (Sev. V.A. 30) 59, rue du Chanvre — Hanoi

Thuốc quăn và xì-gà

MELIA

Hút êm dọng và thơm ngon

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie L^{td} B^d Đông Khánh HANOI

Giấc ngủ đem sức lực về cho ta, ta ngủ được, tức nhiên sẽ ăn được
 Ăn ngủ được, con người mạnh khỏe và lâu già.
 Muốn ăn ngủ được, cho mạnh khỏe và lâu già, người đời thường
 bảo nhau hãy uống thuốc CỬU - LONG.

Thuốc CỬU LONG-HOÀN có bán tại: VAN-HÓA,
 8 Hàng Ngang Hanoi. Các tỉnh đều có Đại-lý

Thuộc bổ hạch

Van - Bảo

của giáo - sư TRẦN-PHÚC-SINH, trường Y-học Nam-kinh

Chuyên trị: Các nội hạch làm việc không điều, nên thần-kinh
 hệ mất điều-hòa, con người không thể tự-chủ những ý muốn, rồi
 sanh ra đồi tánh

Trị các chứng suy-nhược về tinh-dục của đàn ông và đàn bà.
 Suy-nhược về sự phát-dục, sự bản tinh. Trị sự lãnh-đạm về
 phong-dục của đàn bà. Đem lại cái « cực-điểm khoái-lạc » cho
 những người trong tuổi, bởi những nội-hạch của họ bị thiếu chất
 « DƯỠNG - HUYẾT - TINH ».

Trị các chứng đau mỗi xác thịt, đau lưng ù tai, búi oái gán
 cổt, vì phong sự vô chừng, hoặc vì thuốc nhỏ chơi bời vô độ.
 « Thuốc VAN - BẢO là sự tổng hợp các tinh-chất quý của động-
 vật, đem bồi bổ những nội-hạch cho nhân loại. Tạng chất
 « Dưỡng-huyết-tinh » cho óc, cho thận, trứng dái của đàn ông
 và buồng trứng của đàn bà.

Thuốc VAN-BẢO làm cho đàn ông lớn tuổi lấy lại cái sức mạnh
 như hồi niên thiếu, làm cho đàn bà lớn tuổi có lại cái sắc đẹp, da
 hết nhăn, thịt săn, vú nở v. v...

Thuốc VAN-BẢO có đủ tánh chất khéo động, làm sống dậy
 những tế-bào đã ứ-rũ khô héo của những người già hóp, rồi làm
 cho tươi trẻ lên. Nhờ đó con người đang phiền muộn, chán
 ngán, cảm thấy sống lại cảnh đời vui vẻ, an-ái mãn nùng, siêng
 làm việc, thích phân đấu.

Khi mua nên nói rõ thứ đàn ông hay đàn bà.
 1 hộp dùng 10 ngày 4p.00 1 hiệp là 4 hộp 15p.00
 (Gởi lãnh hóa giao ngân)

Tổng phát hành phía Bắc: **VAN HÓA**
 8 Hàng Ngang HANOI

Tổng phát hành miền Nam: **VÕ - ĐÌNH - DÂN**
 323 Marins Cholon, và các phân cuộc

Hai nơi trên đây có trữ 3 thư thuốc có danh của Phúc-Hưng 1-
 Quán là thuốc Ho, Điều-kinh và Cố-tinh, mỗi hộp 1p.00

MỘT PHƯƠNG LẬP BỒN

có bảo đảm, chắc chắn, vững
 vàng mà lại mỗi tháng có hy
 vọng trúng một số vốn lớn

đây là Vé mới cách thức P mà

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư bản châu Âu chỉ dự ngày 12 Avril 1936
 Vốn đã đóng thì: 1 triệu lượng bạc và 6.000.000 quan tiền Pháp
 Hội quốc 7. Đại-lý Edouard-VII ở THƯỢNG-HẢI
 Hàng chính ở Đông-Pháp: 16, đường Chaigneau - SAIGON.
 Số thương mại Saigons 20

giúp cho qui ngài dành ra số vốn:

mỗi tháng đóng	4 000\$	mỗi tháng đóng 10 \$ 00
500	1 25	5.000
1.000	2 50	6.000
1.500	3 75	8.000
2.000	5 00	10.000

Vé này được linh vận mục-đích (từ 500\$ tới 10.000\$)
 bởi cuộc xổ số hàng tháng, hay là khi mãn hạn (25 năm) nếu
 vé không được may trúng ra trong 300 cuộc xổ số hàng tháng.

HỘI BẢO DÂM 12 CUỘC XỔ SỐ MỖI NĂM

Vé tiết-kiệm cách thức P được dự cuộc xổ số hàng tháng từ
 tháng đầu-mới năm. Như vậy nên người mua vé, chẳng những
 các chiến sĩ được lập nên một số vốn, mà lại có hy vọng được lập
 tức một số lợi to (400 lần số tiền tháng đã góp nếu vé trúng ra
 trong một tháng đầu.

PHẦN LỢI KHÁC CỦA VÉ TIẾT-KIỆM

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

ĐÔI CHỮ DỄ DÀNG, khi nào hao rớt rồi chi hết.
CÓ GIÁ CHUỘC LẠI khi đóng góp được hai năm.
ĐƯỢC VAY 90% số giá chuộc vé.
ĐƯỢC BẮT ĐÓNG LẠI, trả số góp trả và tiền lời hay là giá kỳ hạn.
ĐƯỢC CHIA HƯỞNG LỜI CỦA HỘI bởi cuộc xổ số phụ
 hay là tăng thêm số bảo hiểm.
ĐƯỢC ĐÓNG GÓP TRỄ MỘT THÁNG.

SỐ VỐN hoàn lại bởi cuộc xổ số

tới ngày 31 DÉCEMBRE 1937, gần 455.000\$
 TIỀN LỜI đã chia ra cho người cầm vé ở
 Đông-Pháp tới ngày 31 DÉCEMBRE 1937, gần 72.000\$

SỰ BẢO DÂM CHO VÉ TIẾT-KIỆM

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Đã vốn đã đóng là: 2.000.000\$
 Động-cần và bất-động-cần ở Đông-
 Pháp tới ngày 31 DÉCEMBRE 1937
 2.403.548\$30

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

CHIE NGANH (SAIGON, 16, đường Chaigneau
 HANOI 8, phố Trưng-thị
 và nơi Đại-lý khắp cõi Đông-Pháp)

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I.D.E.O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.

Articles « RÉCLAME » vous permettant de faire des économies :

- Cahier de Brouillon « RÉCLAME » 100 pages . . . 0\$12
- Boîte de 100 copies doubles, beau papier . . . 1.80
- Ramotte de 100 — quadrillé multiple . . . 1.00
- Plumier laqué, couvercle chromos . . . 1.05
- Compas sur panoptics : 15 et 4 pièces . . . 0\$65 — 0.48
- Compas plats nickelé reversible double usage . . . 1.18
- — — en pochette . . . 2\$85 — 2.20 & 1.55
- Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir . . . 0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L' I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE — HANOI - HAIPHONG

Sữa

NESTLÉ

Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỤ PHÁP

Hỡi xin không mất tiền quyền sách dạy cách nuôi trẻ của bác sĩ Vidal soạn ở hãng NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55

HAIPHONG

Nước tiêng đôn !!

Nhà thuốc "CON CHIM" có 6 thứ thuốc mà truyền thần-đức nước tiêng đôn hay, ai dùng qua chỉ một liệu thấy rõ chịu hoặc khỏi ngay.

- 1: PHÒNG-TÍCH CON-CHIM : 0\$45
- 2: NGÃ-NƯỚC CON-CHIM : 0.95
- 3: HÂN-LY CON-CHIM : 0.15
- 4: NHIỆT-LY CON-CHIM : 0.15
- 5: THUỐC GHỀ CON-CHIM : 0.15
- 6: CHỈNH-KHÍ CON-CHIM : 0.04

KHẮP CÁC TỈNH TRUNG-NAM, BẮC-KỲ VÀ CAO-MÊN, LẠO CỐ ĐAI-LY
VŨ-ĐÌNH-TÂN 17896 - Lachtray - Haiphong

Sâm Nhung Bách Bô Hồng - Khê

Lấy tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dẫn ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy tráng dương cố khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đới hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thở dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sái, bỏ ti, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bô Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thứ bao sấp vàng, các bà dùng thứ bao sấp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chiền với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00

Thuộc Hồng - Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiêu, Hải-câu-thận, Yến-quảng, Sâm Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lãnh đạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiện quả hiển nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng - Khê »

Không chọn lẫn chất thuốc phiện (nhà Đoàn đã phân chất), nên ai cai cũng có thể bỏ hẳn được mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện, chỉ uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai nhời, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng - Khê

Giáng thép mà buộc ngang trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hầu nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 38, mỗi hộp 0p.60 cũng khỏi rút nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy, mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-khê số 14 cũng khỏi rút nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đâu đâu cũng biết tiếng :

Nhà thuốc HỒNG-KHÊ 88, Phố Chợ Hòm, Hanoi (Route de Huế)

Xem mạch cho 0p.1, bốc thuốc chẵn, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp Âu-Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-mên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn, trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-khê dự Hội-chợ Halphong năm 1937 được ban Toàn-quyền và quan Thống-sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bộ tinh vàng » và được « Bằng cấp tài năng » tại Hội-chợ Huế. Kỳ đầu xảo công nghệ, mỹ thuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-sứ ban khen và được thưởng « Bộ tinh vàng ». Có biên 2 cuốn sách thuốc : « Gia-đình Y-dược » và « Hoa-Nguyệt Cầm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-ly, mua thuốc Hồng-khê xin nhận kỹ đến hiệu Phật 12 tay.

ĐÓ AI TRÁNH KHỎI CÁI TAY ÔNG THỢ TRỜI

Người ta mỗi người một số mạng, giàu nghèo, cơ cực, làm quan, làm thợ, cũng là do ở số phận.

Mỗi người một nhân duyên, yêu nhau chẳng lấy được nhau, hoặc lấy nhau rồi lại xa nhau, cũng là ảnh hưởng của hai chữ duyên phận.

Ta cũng cần hiểu số mạng, nhân duyên là ra sao, năm Kỷ-Mão có chi thay đổi chăng?

Muốn biết hết

những điều bí hiểm trong đời mình thì hãy biên thơ hỏi

Mtre KHANHSƠN
36 JAMBERT - HANOI

Cách xem bói này

gửi chữ ký, hoặc viết tên họ và tuổi và trả 9 hào bằng mandat, hoặc bằng cò 15 tem 6 xu. Nếu gửi cò thì nên gửi recommandée.

Mtre Khanh Son trong 6 năm nay hơn bù kém tính ra mỗi ngày coi cho 20 người, bữa 18-2-39 cho đếm lại được 30.800 bức thư, 3211 chữ ký của khách tới tận nhà coi. Trong từng ấy phong thơ loại ra có 112 chiếc chề, 1344 chiếc khen thực hay, còn bao nhiêu thì là thơ thường. Mtre Khanhson có mời Huissier đến chứng kiến, sẽ có bản thông cáo của Huissier cho công bố sau.

Vị cứu tinh của các bệnh như
HOA LIỄU và **PHONG TÍNH**

là

SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN SỐ I

Chuyên trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh phong tình như : Lậu, Tim la, Dương mai Hạch xoài, Cột khí, Sang độc v.v... chẳng luận là lâu, mau, đau cho độc nhập cột đi nữa thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN cũng tòng lỏi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi cần trừ càng không hại sanh dục, không hành bệnh như.

Mỗi hộp uống 4 lần, giá 1\$50

Nhà thuốc **ONG - TIEN**
11, Rue de la Soie, Hanoi